

NUCLEO

2022

KUNSTENAARS

ATELIERS

0.	SAMENVATTING	
I.	DIT IS NUCLEO	
1.	Missie en doelstellingen	11
2.	Ons team	12
3.	Ons Bestuursorgaan	13
4.	Onze Algemene Vergadering	14
5.	Bestuursvernieuwing	14
6.	Integriteitsbeleid	14
7.	Diversiteit en inclusie	14
8.	Toegankelijkheid	16
II.	ATELIERBELEID	
1.	Historiek	18
2.	Het toewijzingsbeleid	19
3.	De residenten	20
4.	De atelierwerking	21
4.1.	Panden in beheer	21
4.2.	Zoektocht ateliergebouwen	25
4.3.	Evolutie tijdelijke atelierpanden: bedreigingen	26
4.3.1.	Schaarste grote panden met langere gebruikstermijnen & ateliers van 114 van 185 kunstenaars bedreigd	26
4.3.2.	Tijdelijkheid en steeds kortere termijnen: een permanente verhuiscarrousel	28
4.3.3.	Grote financiële afhankelijkheid van enkele lucratieve, maar volatiele panden	29
4.3.4.	Grootste risico's: verlies panden in beheer	30
5.	Aankoop: ateliers in het Azaleapark	31
6.	Energiecrisis en duurzaam onderhoud en beheer	32
7.	Open Ateliers en community building	33
8.	Ondersteuning kunstenaars Brand Begga Convent	36
III.	KUNSTENAARSBELEID	
1.	Context	40
2.	BLANCO	40
2.1.	Concept	40
2.2.	BLANCO: de ruimte	41
2.3.	BLANCO: de projectwerking	44
3.	SUPPORT	46
3.1.	Concept	46
3.2.	SUPPORT #3: 5 teksten door Hilde Van Canneyt	47
3.3.	SUPPORT STUDIO	47
IV.	VISIEONTWIKKELING	
1.	Context	50
2.	Kennisontwikkeling	50
2.1.	Studiedagen	50
2.2.	Prospectie	51
3.	Overlegorganen	51
3.1.	Gents Kunstenoverleg	51

3.2.	UFO	51
3.2.1	UFO Internationale Bezoekersprogramma's	52
3.2.2	UFO Bovenlokaal	53
3.2.3	UFO Internationaal	54
3.3	LOA	54
4.	Adviesfunctie en expertisedeling	54
4.1.	Atelierwerking en atelierbeleid	54
4.2.	Beleidsgerichte initiatieven	55
4.3.	Strategisch kader en kloofanalyse Culturele Infrastructuur Gent	55

V. FINANCIERING

1.	Uitbating panden	57
1.1	Corona: kwijtschelding kosten sogent	57
1.2.	Eigen middelen uit verhuur: € 283.340 ofwel 59%	57
2.	Werking	58
2.1	Subsidie werking Stad Gent: €190.497 ofwel 37%	58
2.2	Subsidie werking Stad Gent: vraag om eenmalige ondersteuning energiecrisis: €24.500	59
2.3	Vlaamse Gemeenschap – Decreet Bovenlokaal Cultuurbeleid	59
2.4	Vlaamse Gemeenschap – Kunstendecreet	60
2.5	Europa – Europese samenwerkingsprojecten	60
3.	Investeringsubsidie infrastructuur	60
4.	Terugblik op 2022	61
5.	Een vooruitblik op 2023 en verder: stijgende kosten en onzekere panden	61

VI. BIJLAGEN 63

Bijlage 1 – Bestuurdersvacature
Bijlage 2 – Actieplan diversiteit en inclusie
Bijlage 3 – Speech 20 jaar NUCLEO
Bijlage 4 – Moeilijkheden zoektocht tijdelijke gebouwen
Bijlage 5 – Visienota Arsenaalsite
Bijlage 6 – Brief Vredeshuis
Bijlage 7 – Brief GKO Vredeshuis
Bijlage 8 – BLANCO zaal 2022
Bijlage 9 – BLANCO projecten 2022
Bijlage 10 – SUPPORT STUDIO programma 2022
Bijlage 11 – UFO Visitor's Programme #3
Bijlage 12 – European Visual Artist Studio Network
Bijlage 13 – Teksten actiegroep GKO.
Bijlage 14 – Citaten uit Strategisch kader en kloofanalyse Culturele Infrastructuur Gent DRAFT
Bijlage 15 – Projectbegroting Achterstraat
Bijlage 16 – Boekhoudkundig Resultaat 2022
Bijlage 17 – Verkorte Balans 2022
Bijlage 18 – Afrekening 2022 analytisch
Bijlage 19 – Begroting 2023

Na een opeenvolging van maatschappelijke en menselijke rampspoed, die de werking tijdens de afgelopen jaren bij momenten op haar grondvesten deden daveren, vierden we in 2022 **het 20-jarig bestaan van NUCLEO!** We organiseerden in december een groots feest met, voor en door de kunstenaars.

Maar afgelopen jaar drong de volgende uitdaging zich alweer op: we werden geconfronteerd met een **wereldwijde energiecrisis** die ook een grote impact heeft op de werking van NUCLEO. Hoewel we in samenspraak met de kunstenaars **grote inspanningen leveren om verbruiken te minimaliseren**, treft de stijging van de energieprijzen onze werking hard.

ATELIERBELEID

Ligt stijgende evolutie

Afgelopen jaar kwamen er 10 tijdelijke ateliers en 2 stockageruimtes in de Kasteellaan bij. Abrahamstraat 9 met 2 ateliers werd ontruimd. We konden in Abrahamstraat 15 vier bijkomende ateliers in gebruik nemen. We evolueerden daarmee in 2022 van 139 ruimtes voor 164 kunstenaars naar **153 ruimtes voor 185 kunstenaars**, maar **de nood blijft groot**.

Vooruitzichten gebouwen

We zien de laatste jaren een vrij stabiel atelierbestand, maar aangezien het **meer en meer over korte termijn invullingen** gaat, en **enkele grote panden bedreigd** zijn, mag dit niet als vanzelfsprekend worden beschouwd.

De **aflopende gebruikstermijnen** van de panden in beheer bieden nog **weinig stabiliteit** aan de werking: 10 van de 15 panden in beheer hebben een vooruitzicht tot uiterlijk maart 2024, waaronder grote panden als Convent Huyshove, Infirmierie en het gebouw met de meeste kunstenaars, de Lindenlei. **Dit heeft gevolgen voor twee derde van de beheerde ruimtes.**

Bedreigingen

De atelierwerking is kwetsbaar wegens **aflopende gebruikstermijnen van enkele belangrijke panden**, zowel naar schaal als naar opbrengst, en het feit dat ze **grotendeels steunt op de samenwerking met 2 eigenaars**: vzw Begijnhof en het Gemeenschapsonderwijs. Het ruimteaanbod vanuit Stad Gent en Sogent blijft erg beperkt in vergelijking met de periode tot 2016. **Uit ons overzicht blijkt dat de ruimtes van 114 van de 185 kunstenaars in de werking bedreigd zijn.** Dit impliceert eveneens het verlies van de BLANCO-ruimte, de projectruimte in de Lindenlei en het bureau van NUCLEO.

Er is dus grote **nood aan nieuwe, grote panden**: verdere versnippering van het atelierbestand is niet wenselijk vanwege de zeer grote druk op de werking die dit met zich meebrengt. Maar we stellen vast dat **grote panden met lange gebruikstermijnen zo goed als onvindbaar** geworden zijn: steeds vaker worden we geconfronteerd met korte ingebruiknames, waardoor we jaarlijks steeds meer verschillende panden gebruiksklaar moeten maken maar tegelijk ook moeten ontruimen en vrijgeven. De **operationele druk** op de werking is bijzonder groot, en zo ook de **impact op de kunstenaars**. Ook betaalbaarheid wordt een struikelblok: **de zoektocht naar panden wordt elk jaar moeilijker.**

Ateliers in het Azaleapark

In 2020 kochten we de site in de Achterstraat aan, in een 50/50 onverdeeldheid met projectontwikkelaar Brocap. **Recent konden we uit onverdeeldheid treden na een opsplitsing van het perceel**, waarbij NUCLEO een bijkomend lot verwierf, een aankoop die gedragen werd met eigen middelen.

Brocap zal voorzien in de ontwikkeling van de woonentiteiten aan de kant van de Achterstraat en de Azaleastraat, terwijl NUCLEO **in de loodsen in de ambachtenzone de atelierwerking een permanente plek** zal geven. In tussentijd huisvesten we er tijdelijke werkruimte voor drie kunstenaars.

Open Ateliers en community building

De **15de editie van Open Ateliers**, in samenwerking met Kunstwerkt en UFO, kon voor het eerst sinds twee jaar live plaatsvinden. Op 15 mei organiseerden we een zeer geslaagde en zonnige editie met meer dan **2.000 bezoekers**, die we afsloten met een samenkomst met alle kunstenaars op de koer van de Lindenlei.

Verder organiseerden we een **busreis naar Breda Photo en De Pont in Tilburg**, waar een 25-tal kunstenaars aan deelnamen, en een intern Open Atelier in het Infirmerie onder de noemer **NUCLEO puur NUCLEO**.

Beggabenefiet

In het voorjaar van 2022 was er **Beggabenefiet** ten voordele van de door brand getroffen kunstenaars uit het Begga Convent. 74 kunstenaars doneerden één of meerdere werken ten voordele van de benefiet. We konden uiteindelijk **€22.500** ophalen en gelijkmatig verdelen onder de slachtoffers van de brand.

KUNSTENAARSBELEID

Om het ondersteunend programma van NUCLEO uit te breiden en de **ontwikkeling van de kunstenaarspraktijk breder te ondersteunen**, initieerden we **SUPPORT**. Waar platformfunctie BLANCO gericht is op het bieden van projectruimte, locatieopdrachten en zichtbaarheid voor kunstenaars met een atelier bij NUCLEO, biedt SUPPORT ook **voor een bredere doelgroep van startende en professionele beeldend kunstenaars** een ondersteunend programma aan. De activiteiten van BLANCO en SUPPORT samen geven vorm aan het kunstenaarsbeleid van NUCLEO.

In 2022 hebben we de werking van **BLANCO** verder uitgebouwd en ontplooid, met het faciliteren van **148 kunstenaars met kunstenaarsinitiatieven** in de **BLANCO-ruimte** in de Veeartsenijschool.

BLANCO realiseerde daarnaast verschillende **locatieprojecten** in de publieke ruimte, **publicaties** in Kunstletters magazine, een samenwerking met **A horse with no name gallery** in Oostende met tentoonstellingsmogelijkheden voor 15 kunstenaars, en een online **kunstenaarsportret** door Yuri Andries onder de noemer **VISITE**.

In 2023 wordt een nieuwe samenwerking opgestart met **Sphinx cinema**, waar in het café drie exposities zullen plaatsvinden.

SUPPORT #3 (2021) omvatte teksten over het werk van 5 kunstenaars, geschreven door Hilde Van Canneyt. De teksten werden begin 2023 verspreid.

SUPPORT #2, SUPPORT Structures (2021) bood mogelijkheden voor 5 jonge kunstenaars om een collectief ondersteunend kader uit te werken voor kunstenaars die pas zijn afgestudeerd, om te helpen de kloof tussen de opleidingen en het beeldend kunstveld kleiner te maken. De groep werkte een voorstel uit voor **SUPPORT STUDIO**, een duurzame, collectieve ondersteunende ruimte voor beginnende beeldende kunstenaars in Gent, met een publiek programma voor een bredere groep jonge kunstenaars. SUPPORT STUDIO is opgestart in het najaar van 2022 en functioneert als een zelfsturend en zelforganiserend collectief, met een wisselende bezetting. Op twee maanden tijd werd een **programma met zeven activiteiten** uitgerold, gaande van gesprekken met curatoren tot atelierbezoeken ea.

VISIEONTWIKKELING

Visieontwikkeling ontstaat vanuit het **ontwikkelen en delen van kennis**. Tijdens het afgelopen jaar nam het team deel aan uiteenlopende **studiedagen, infosessies en webinars**. We gingen begin 2022 op **prospectie** naar Stroom en Trixie in Den Haag. We verleenden **advies** aan Stad Kortrijk en Stad Mechelen i.v.m. het opstarten van een atelierbeleid en verstrekten informatie aan de Italiaanse initiatieven OPEN, MAku, de stad Merano en de provincie Bolzano in een online conferentie. Ook werden we geconsulteerd door **SOTA** voor de open meeting *Hoe het gat dichtten tussen kunstschool en werkveld?*

Daarnaast droegen we actief bij aan verschillende **overlegorganen** zoals het Gents Kunstenoverleg, UFO (de koepel van Vlaamse en Brusselse atelierorganisaties) en het Landelijk Overleg Ateliers (NL).

UFO organiseerde in 2022 drie **internationale bezoekersprogramma's**, met als doel om meerdere (internationale) actoren met elkaar te verbinden, kennis en ervaring uit te wisselen en een internationaal netwerk van referenties en kansen te voeden. **NUCLEO organiseerde in oktober 2022 de derde editie**, in samenwerking met Kunstenpunt en De Tank uit Brugge.

Om de **verzelfstandiging van UFO** te verwezenlijken werd in een dossier ingediend binnen het decreet Bovenlokaal Cultuurbeleid, waarvan we half april nieuws verwachten. Daarnaast werd een Europees samenwerkingsdossier ingediend voor een **Europees ondersteunend netwerk** van atelierorganisaties. NUCLEO was geen partner in het aanvraagdossier, maar wil wel een actieve rol opnemen in het netwerk in de toekomst.

Binnen het Gents Kunstenoverleg formuleerde de **actiegroep Ruimte voor kunstenaars in de stad beleidsaanbevelingen voor een duurzamer en robuuster werkruimtebeleid in Gent**. Vanuit deze visietekst en aanbevelingen gingen we uitgebreid in gesprek met Idea Consult, Stad Gent en de brede sector over de werkruimteproblematiek. We kijken uit naar de presentatie van het **“Strategisch kader en kloofanalyse Culturele Infrastructuur Gent”**. Dit kader zal ongetwijfeld bijdragen tot een beter geïntegreerd stedelijk werkruimtebeleid, en zo oplossingen voor de noden en knelpunten die wij aankaarten mee te schragen in de toekomst.

FINANCIEEL

Het resultaat van **2022 was slechts licht negatief**, mede dankzij de toekenning van de RSZ korting Corona, de stijging van de subsidie van Stad Gent en een meevaller op vlak van uitbetaling van de brandverzekering ivm met de brand in het Begga Convent. Ook bleef de impact van de **energiecrisis** in 2022 draaglijk omdat de grootste panden, Lindenlei en Veeartsenijschool, nog een vast tarief voor gas hadden.

De begroting van 2023 is een moeilikere oefening: we verwachten fors méér uitgaven.

Energiecrisis

De kosten van uitbating gebouwen gaat stevig omhoog door de **hoge energieprijzen**. Door het grote aantal panden dat we beheren, is de impact op onze financiën in verhouding veel groter dan bij de doorsnee culturele organisatie. **In 2023 voorspellen we een stijging van energiekosten met €51.000 t.o.v. referentiejaar 2021**, en dit op voorwaarde dat de prijzen stabiel blijven in het najaar.

Stijgende loonkosten

De **personeelskosten zullen eveneens stijgen** o.w.v. de vele opeenvolgende **indexeringen** wegens de inflatie, en omwille van de **aanwerving** van een nieuwe coördinator in een fulltime tewerkstelling. Dit zien we als een investering in de toekomst aangezien we ook een return verwachten via het aanboren van nieuwe inkomsten.

Opdrogende huurinkomsten en onzekere panden

Het voorzien van een stabiel aanbod aan ateliers vormt niet enkel de spil van de werking, maar bepaalt ook de **financiële gezondheid van de organisatie**: dit bracht in 2022 **59% van de werkingsmiddelen** op. We stellen een zeer grote **financiële afhankelijkheid van Lindenlei en Veeartsenijschool** vast, terwijl veel nieuwe panden slechts break-even blijken. Wanneer we ook het naderende einde van Infirmierie, Convent Huyshove en Vynckier in rekening nemen, kijken we aan tegen een **totaal volume van eigen inkomsten van €193.000, ofwel 68% in onzekere panden**.

Vraag om ondersteuning energiecrisis

We voorzien voor 2023 een stijging van onze werkingskosten met €47.000 en een stijging van onze energiekosten met €51.000, beide tov referentiejaar 2021.

De stijging van de werkingskosten vangen we binnen de organisatie op: we besparen op de werking voor een bedrag van €38.500 en vangen het resterende deel op met eigen inkomsten.

Om de **stijging van de energiekosten** op te vangen vragen we aan de **kunstenaars een solidariteitsbijdrage** van €20 per persoon per maand, en dit voorlopig tot eind augustus, hetgeen een bedrag van €24.500 genereert. In combinatie met de hoge huurindexeringen van de afgelopen periode zitten we hiermee meteen ook op de limiet van wat onze doelgroep kan dragen.

Daarom vragen we aan Stad Gent een eenmalige ondersteuning van €24.500. Dit bedrag is noodzakelijk om het laatste deel van het energiedeficit op te vangen. Bovendien kunnen we er op deze manier voor zorgen dat **alle partijen evenwichtig bijdragen** en blijft de **verhouding van 60% eigen inkomsten tov 40% subsidies stabiel**.

Toekomst

Gezien de **uitdagingen** waar we momenteel mee worden geconfronteerd in de zoektocht naar gebouwen zijn onze huurinkomsten onzekere inkomsten. De **transfer van gebouwen naar werking**, in 2020 nog goed voor een werkingsbudget van €113.000 en met een prognose voor 2023 van €88.000, zal m.a.w. langzaam opdrogen. **We worden hierdoor gedwongen om ons financieringsmodel in de toekomst te herbekijken.**

Hierbij denken we aan volgende mogelijkheden:

- meer tijdelijke leegstandinvulling en huur voor de lange termijn om meer stabiliteit te verwerven
- eigen vastgoed te verwerven (project ateliers in het Azaleapark)
- bijkomende subsidiekanalen zoeken voor de werking van BLANCO en SUPPORT

Vraag om ondersteuning project Achterstraat

Als gevolg van de prijsstijging bij de aankoop van dit pand, is er een concrete meerkost van €150.000 t.o.v. de oorspronkelijke projectbegroting, waarin bovendien de verkoop van het appartement aan de Azaleastraat vervat zat met een opbrengst van €150.0000.

Daarom ligt de vraag bij Stad Gent om een bijkomende ondersteuning te voorzien van €300.000, om zo de projectbegroting rond te krijgen. We zullen voor dit project eveneens de aangelegde reserve aanspreken voor een bedrag van €150.000. Daarnaast zullen we een krediet afsluiten voor een bedrag van €650.000.

1. MISSIE EN DOELSTELLINGEN

Atelierorganisatie NUCLEO creëert ruimte voor de ontwikkeling van de artistieke praktijk van professionele beeldend kunstenaars.

NUCLEO streeft met haar atelierbeleid naar een constant aanbod van kwalitatieve en betaalbare ateliers in Gent en stimuleert artistiek initiatief en experiment van residenten.

NUCLEO ontwikkelt een kunstenaarsbeleid ter versterking van de artistieke praktijk, met een ondersteunend programma voor een brede groep kunstenaars en individuele verdiepende trajecten.

NUCLEO zet in op visieontwikkeling en voedt het debat over de positie van de kunstenaar in een evoluerende stedelijke context.

Met een geïntegreerd en domeinoverschrijdend atelier- en kunstenaarsbeleid draagt NUCLEO actief bij aan de versterking van de biotoop van het beeldend kunstenveld.

<i>doelstelling</i>	<u>ATELIERBELEID</u>	<u>KUNSTENAARSBELEID</u>	<u>VISIEONTWIKKELING</u>
<i>wat</i>	Atelierruimte bieden, organisatie Open Ateliers	Kunstenaars ondersteunen, de artistieke praktijk en artistiek netwerk versterken	Laboratoriumfunctie en kennisdeling: expertise en praktijken rond atelierbeleid documenteren en delen, overheden en beleidsmakers sensibiliseren over het belang van creatieruimte in de stad
<i>hoe</i>	Aanbod en beheer van kwaliteitsvolle en betaalbare ateliers in Gent en omgeving Ateliers jaarlijks openstellen voor het brede publiek	BLANCO + SUPPORT BLANCO: platformfunctie voor NUCLEO-residenten SUPPORT: een ondersteunend programma voor een brede groep kunstenaars en individuele verdiepende trajecten. Kunstenaars verbinden met elkaar en het bredere kunstenveld.	20 jaar ervaring in atelierbeleid delen met andere initiatiefnemers, actieve prospectie bij andere atelierorganisaties in binnen- en buitenland en deelname aan overlegorganen UFO, LOA, GKO Formuleren visieteksten en beleidsadviezen
<i>doelgroep</i>	Professionele beeldend kunstenaars, creatieve ondernemers en culturele organisaties	BLANCO: NUCLEO-residenten SUPPORT: professionele beeldend kunstenaars, ook zonder atelier bij NUCLEO	Vlaamse en lokale overheden en soortgelijke organisaties of initiatieven
<i>voorbeelden</i>	Lindenlei, Veeartsenijschool met oa. BLANCO-zaal, Infirmerie, Convent Sint-Antonius, Convent Huyshove, Antoine Van Hoorebekehof, Abrahamstraat, Sint-Markoensstraat, Stadhuissteeg, Molenaarsstraat, Kasteellaan 259 & 269, Vynckier-site, Achterstraat	BLANCO: de ruimte + de projectwerking: Tweebruggen, Hoogpoort, ICC, Subbacultcha.be, Carte Blanche, BLANCO — BLIND DATE / SCULPTURE EXCHANGE, BLANCO Mokja Bang, SUPPORT #3 - teksten door Hilde Van Canneyt, BLANCO at Sea, SUPPORT STUDIO	Trekker actiegroep GKO over “Ruimte voor de kunstenaar in de stad”, werkgroep “Beeldende kunst”, mede-initiator en lid van Algemene Vergadering vzw Arsenaal, Adviesverlening bij opstart atelierwerking Kortrijk en Mechelen Expertisedeling met Italiaanse initiatieven Mede oprichter UFO, de koepel van atelierorganisaties, UFO bezoekersprogramma;
<i>partners</i>	Stad Gent, sogent, Gemeenschapsonderwijs, vzw Begijnhof, WoninGent, Revive, Brocap, Kunstwerkt (Open Ateliers)	Stad Gent, SoGent, Gemeenschapsonderwijs, Hotelschool Gent, ICC, Subbacultcha Belgium, Kunstwerkt, S.M.A.K. Beweegt, Cultuurloket, Centrum Kunstarchieven Vlaanderen, Kunstenpunt, Kunsthof Gent, AHWNN	UFO, GKO, LOA, MORPHO, Cas-co, Level Five, de Tank Entrepot, VONK, Kunstwerkt, Kunstenpunt

	Duurzaam beheer van de ateliers i.s.m. de kunstenaars en eigenaars	Sensibiliseren van kunstenaars, community building	Kennisoverdracht en sensibilisering
	↑	↑	↑
	DUURZAAMHEID In haar integrale werking engageert NUCLEO zich om haar verantwoordelijkheid op te nemen in het kader van duurzaamheid. Sinds 2012 is NUCLEO lid van Greentrack Gent: een samenwerking tussen de verschillende culturele spelers die samen willen bouwen aan een sociaal-ecologische volhoudbare samenleving.		

2. ONS TEAM

Momenteel ziet de samenstelling van het team in dienstverband er als volgt uit:

- **Marjoleine Maes:** algemeen coördinator (0,6 VTE (tot eind maart 2023)
- **Sofie Lattré:** coördinator atelierwerking (1 VTE)
- **Jonas Nachtergaele:** coördinator BLANCO (0,6 VTE)
- **Danielle van Zuijlen:** coördinator SUPPORT (0,3 VTE tot eind maart 2022)
- **Natacha Platevoet:** medewerker atelierbeheer (0,9 VTE)

Eind maart 2022 besliste Danielle van Zuijlen om haar deeltijdse engagements af te bouwen en niet langer aan de slag te blijven bij NUCLEO als coördinator van SUPPORT.

In de loop van 2022 werd een vacature uitgeschreven voor een extra technisch medewerker om de gebouwtechnische klussen op te volgen. NUCLEO kan sinds september beroep doen op Jens Wijnendaele die samen met Luc Emmery instaat voor klussen in de gebouwen op freelance basis (uitbetaling via AMPLO).

Onderzoek van het LOA in Nederland wees uit dat er qua atelierbeheer 1 fulltime medewerker nodig is per 80 kunstenaar indien ze niet te zeer verspreid zijn over verschillende locaties, in geval van meer versnippering is dat 1 fulltime medewerker per 60 kunstenaars. NUCLEO beheert momenteel ruimte voor 180 kunstenaars. De huidige tewerkstelling van 1,9 VTE voor atelierbeheer is dus minimaal, een verdere uitbreiding is wenselijk.

Algemeen coördinator Marjoleine Maes besliste eind 2022 om haar engagement voor NUCLEO te beëindigen na een periode van bijna 20 jaar. Ze heeft nog ruim tijd genomen om de werking mee klaar te stomen voor de toekomst en kijkt binnenkort uit naar een nieuwe uitdaging. In april wordt een vacature verspreid om op korte termijn een nieuwe algemeen coördinator aan te werven. We mikken op indiensttreding vanaf juni in een fulltime tewerkstelling. Deze uitbreiding is noodzakelijk om op korte termijn de verzelfstandiging van UFO te realiseren (zie verder, dossier bovenlokaal cultuurdecreet) en nieuwe subsidiekanalen te zoeken i.f.v. de werking van BLANCO en SUPPORT. We verwachten op dit vlak vanaf 2024 een return in bijkomende middelen.

3. ONS BESTUURSORGaan

Naam	achtergrond	
Sam Eggermont	zakelijk leider KUNSTENPUNT	uitgetreden 15/06/2022
Dieter Honoré	ondernemer, jurist, coach	
Thierry Lagrange	IR architect	uitgetreden 15/06/2022
Sara Peeters	PR en communicatie Interreg	uitgetreden 15/06/2022
Mieke Mels	wetenschappelijk medewerker Mu.ZEE	
Marc Vanborm	voormalig zakelijk leider Ceremonia	
Thibaut Verhoeven	wetenschappelijk medewerker S.M.A.K.	
Wouter Vermeulen (voorzitter)	CEO Yesplan	
Greet Vlegels	coördinator MORPHO	
Mieke De Wulf	voormalig zakelijk leider Art Cinema OFFoff	uitgetreden 15/06/2022
Dylan Peere	directeur financiën en HR Vives Hogeschool	

Bestuursvergaderingen 2022: 09/03/22, 06/04/22, 08/02/22, 29/09/22 & 30/11/22

Volgende bestuursleden zullen benoemd worden op de Algemene Vergadering in juni 2023:

Naam	Achtergrond
Rik Audenaert	VIB vzw secretaris, verantwoordelijk voor financiën VIB Bio Incubator NV, Biotope Ventures, Locus Gent vzw, Regmed BE vzw bestuurder
Sofie Jacobs	Stad Gent, HR partner Departement Welzijn en Samenleving
Sander Mispion	kunstenaar, LUCA School of Arts Opleidingsondersteuner Beeldende Kunst Koninklijk Conservatorium Antwerpen pedagogisch assistent dans en educatieve opleidingen dans/drama/muziek
Luka Peeters	kunstenaar, kunstenarscollectief Loch Ness, zakelijk coördinator
Kurt Vanbelleghem	curator, LUCA School of Arts Antwerpen hoofd publiek en curatorieel programma, alumni coach
Ann Van Steenkiste	Gloribox Communication, zaakvoerder bestuurder Le Salon de Léon en Kurt Defrancq Stichting

Raden van Bestuur vinden bij NUCLEO in principe plaats in aanwezigheid van het team, waarbij deze aanwezigheid niet verplicht is (afhankelijk van de agendapunten kan aanwezigheid wel noodzakelijk zijn), maar de medewerkers zijn steeds uitgenodigd.

4. ONZE ALGEMENE VERGADERING

De Algemene Vergadering van NUCLEO bestaat uit de leden van de Raad van Bestuur, aangevuld met:

Naam	achtergrond
Dieter Aerts	advocaat
Guy Châtel	architect
Wouter Cox	beeldend kunstenaar en initiator PostX Merelbeke
Stephanie Gildemyn	beeldend kunstenaar
Wim Goes	architect
Bruno Matthys	kunstliefhebber
Isolde Vanhee	kunsthistorica en docent LUCA School of Arts

Algemene vergadering 2022: 15/06/22

5. BESTUURVERNIEUWING

Begin 2022 werd gestart met een traject om het bestuur van NUCLEO te vernieuwen. In eerste instantie werd via een online vragenlijst een zelfevaluatie van het bestuur georganiseerd. Met de informatie die uit deze bevraging kwam wordt de werking van het bestuur in de toekomst beter gestroomlijnd.

We screenen het huidige bestuur ook op de aanwezigheid van specifieke expertisedomeinen die noodzakelijk zijn voor de werking van NUCLEO, alsook op diversiteit qua gender, leeftijd en achtergrond.

Vanuit deze evaluatie en de aanbevelingen voor goed bestuur, werd beslist om bestuurstermijnen te beperken tot 4 jaar, maximaal tweemaal verlengbaar. De statuten worden in die zin aangepast, hetgeen gepubliceerd zal worden na goedkeuring door de Algemene Vergadering in juni 2023.

Nadien werd een vacature verspreid voor nieuwe bestuurders (zie bijlage). We ontvingen een twintigtal kandidaturen van zeer capabele mensen. Na individuele gesprekken met een aantal kandidaten, en weging van de profielen wat betreft deskundigheden en diversiteit, kwamen we tot een selectie van 6 bestuurders die formeel zullen toetreden op de aankomende Algemene Vergadering. Enkele interessant personen uit de grote groep zullen mogelijks op een later moment toetreden.

6. INTEGRITEITSBELEID

In het arbeidsreglement van NUCLEO werd de standaardformuleringen opgenomen wat betreft de preventie en aanpak van gevallen van grensoverschrijdend gedrag.

Dit betekent dat het sociaal secretariaat als vertrouwenspersoon werd aangeduid en de preventieadviseur de arbeidsgeneesheer is, die zich bevindt bij Cohezio, onze arbeidsgeneeskundige dienst. Aangezien we werken met een horizontale structuur en een klein team is er in mindere mate sprake van machtsposities en is het aangewezen dat de vertrouwenspersoon extern is.

Aangezien de **kunstenaars** eerder dan het publiek onze **primaire doelgroep** uitmaken, focussen we ons in eerste instantie op deze groep. In het **toewijzingsbeleid** en de werking van **SUPPORT** zit het bewustzijn rond diversiteit al impliciet ingebed. Qua toewijzingsbeleid uit dit zich in ondersteuning van het team bij het opmaken van aanvraagdossiers, contacten met gespecialiseerde organisaties zoals De Centrale en Voem, van waaruit soms doorstroming ontstaat, en ook in effectieve instroom van kunstenaars met een diverse achtergrond. Op onze website kunnen residenten ook in verschillende talen terugvinden hoe ze ons kunnen bereiken.

SUPPORT wil activiteiten aanbieden aan een bredere doelgroep van startende beeldend kunstenaars en wil daarbij ook inzetten op een diversere groep. In 2022 werd de open call voor SUPPORT STUDIO breed verspreid in het Nederland en Engels. Dit resulteerde in een diverse groep met lokale en internationale kunstenaars, waarbij de voertaal van het project nu ook vaak Engels is.

Qua **publieksbereik** is onze impact eerder beperkt in die zin dat dit zich voornamelijk focust rond Open Ateliers en de werking van de zaal van BLANCO. Aangezien we op de Open Ateliers met een vrije inloop werken, hebben we geen zicht op de achtergrond van de bezoekers.

Op vlak van **personeelsbeleid** is er weinig “doorstroming” in het team van NUCLEO: we hebben een relatief “vast” en trouw team. Dit lijkt ons alvast een goed teken op vlak van welbevinden van de werknemers, maar het betekent ook dat we weinig kansen hebben om te zorgen voor een diversere instroom. In het verleden werden de standaardformuleringen wat betreft non-discriminatie altijd opgenomen bij vacatures. In 2022 werd er een vacature voor technisch medewerker opgemaakt waarbij we rekening hielden met leesbaarheid en toegankelijkheid. We kregen hierbij ook ondersteuning van de coördinator diversiteit en inclusie van het GKO om te zorgen dat de werving- en selectieprocedure inclusief is.

Ook bij de **bestuursvernieuwing** werd erop ingezet om onze Raad van Bestuur zowel qua achtergrond als qua leeftijd diverser te maken. De bestuurdersvacature werd eveneens gescreend door de coördinator diversiteit en inclusie van het GKO op leesbaarheid en toegankelijkheid. De bestuurswissel in juni 2023 zal alvast een grote verjonging van het bestuursteam betekenen.

Wat betreft **freelance medewerkers en vrijwilligers**: dit aspect is bij NUCLEO eerder beperkt. We schakelen vrijwilligers vnl in tijdens Open Ateliers en slechts zelden op andere momenten. In 2022 sloten we voor de Open Ateliers aan bij Atelier in Beeld op 15 mei. Daarbij werkten we voor onze vrijwilligerswerking samen met Refu Interim.

NUCLEO is nog steeds aangesloten bij het **lerend netwerk 'Creatie'** van de werf Diversiteit en Inclusie van het Gents Kunstenoverleg. De focus ligt op de eigen werking van de deelnemende organisaties en de uitwisseling van goede praktijken. De methodieken die naar voren worden gebracht binnen het netwerk en de inspiratie uit andere projecten willen we vertalen naar een concrete aanpak en acties om te implementeren bij NUCLEO.

In 2021 werden de eerste stappen gezet voor een **actieplan diversiteit en inclusie** (zie bijlage). In het najaar van 2021 is NUCLEO van start gegaan met vaststellingen te formuleren inzake diversiteit en toegankelijkheid per deeldomein en het in kaart brengen van bestaande en te ondernemen acties. In 2022 hebben we hierop verder ingezet en verschillende doelstellingen behaald.

Een belangrijke stap was het **in kaart brengen van de diversiteit onder de kunstenaars**. In 2020 konden we reeds in kaart brengen dat 27% van de kunstenaars bij NUCLEO onder de 30 jaar zijn. In 2022 kregen we voor de eerste keer inzicht in de achtergrond van de residenten door de inschrijvingen op de website Atelier in Beeld van Kunstwerkt, met wie we samenwerkten voor de Open Ateliers. Op basis van de inschrijvingen in 2022 konden we afleiden dat van de 107 kunstenaars die zich ingeschreven 20% heeft aangeduid dat hun (of 1 van hun) ouders / grootouders van niet-Belgische origine zijn, 61% dat dit niet zo is en 19% de vraag heeft overgeslagen¹.

Daarnaast hebben we ook extra doelstellingen m.b.t. toegankelijkheid mee opgenomen in het actieplan waar we in 2023 verder op gaan inzetten.

¹ Er schreven zich 104 van 170 kunstenaars in voor Atelier in Beeld 2022.

8. TOEGANKELIJKHEID

De gebouwen in beheer van NUCLEO zijn vooralsnog allemaal tijdelijk. Dit maakt grote investeringen in de toegankelijkheid van de panden niet mogelijk; daardoor zijn niet alle ruimtes rolstoeltoegankelijk.

Bij het toewijzen van de ateliers houden we altijd rekening met het individu, de persoonlijke noden en de eventuele noden qua toegankelijkheid.

Ter voorbereiding van de Open Ateliers #16 organiseren we een plaatsbezoek met de toegankelijkheidsambtenaren van Stad Gent om te onderzoeken of we met betaalbare kleine ingrepen of betere communicatie de gebouwen en werking toegankelijker kunnen maken. We willen in de eerste plaats onze eigen blinde vlekken in kaart brengen en onze expertise over kleine ingrepen met grote impact op toegankelijkheid vergroten en letterlijk en figuurlijk drempels verlagen waar mogelijk.

eerste ateliergebouw NUCLEO: Begga Convent, Lange Violettestraat 239 (foto: Eveliene Deraedt)

NUCLEO is vaste partner van Stad Gent wat betreft het atelierbeleid voor professionele beeldend kunstenaars. Sinds de opstart in 2001 door drie kunstenaars met nood aan werkruimte, kon de organisatie zich van een vrijwilligerswerking ontplooiën tot een professionele organisatie ondersteund door de Stad.

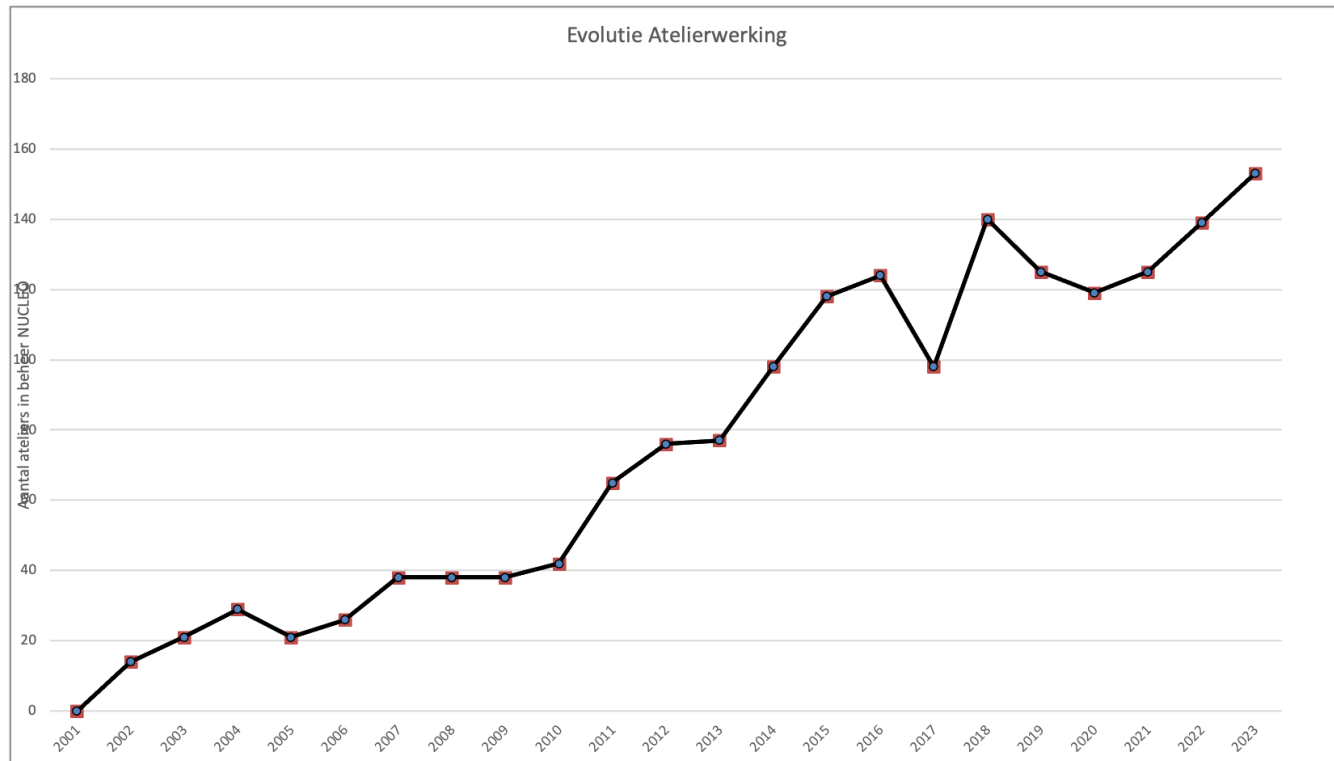
20 JAAR NUCLEO

In 2022 bestond NUCLEO 20 jaar! Na de moeilijke periode eind 2021 gaf dat een meer dan welkome aanleiding om samen te komen en te vieren! We organiseerden op 2 december een groots feest met, door en voor de kunstenaars in Café De Roes. We startten met een receptie en sloten de avond (lees ochtend) af in de danskelder van het café. De toespraak die Marjoleine voor deze gelegenheid schreef is terug te vinden in bijlage.

Sfeerbeeld 20 Jaar NUCLEO

Door de tijdelijkheid van de panden is de atelierwerking van NUCLEO steeds in evolutie: begin 2022 bood NUCLEO ruimte aan 164 professionele kunstenaars in 12 panden verspreid over de stad; eind 2022 waren dit 185 kunstenaars in 14 panden. Maar de vraag naar ateliers blijft steeds groter dan het aanbod, dit bewijst de wachtlijst met begin maart 2023 nog 46 kandidaten voor een atelier bij NUCLEO.

2. HET TOEWIJZINGSBELEID

Wie zich als **professioneel beeldend kunstenaar** voor een atelier bij NUCLEO aanmeldt, moet aan volgende **criteria** van het toewijzingsbeleid voldoen:

‘De artistieke praktijk opereert vanuit een hedendaags referentiekader, waarbij elementen van onderzoek en reflectie een belangrijke plaats innemen in het artistieke proces. Het gaat om kunstwerken in diverse media, die getuigen van een inhoudelijk kritische relevantie. De beeldende kwaliteit van het werk primeert, niet het louter esthetisch aspect of de beheersing van een techniek. De kwaliteit van het werk, professionaliteit van de praktijk en ambitie en motivatie van de aanvrager zijn van doorslaggevend belang bij de beoordeling. Hierbij speelt het ontwikkelingsperspectief een belangrijke rol.’

Ook **creatieve ondernemers en culturele organisaties** komen in aanmerking wanneer

... (creatieve ondernemers) de praktijk vanuit een artistieke visie opereert waarin elementen van experiment en onderzoek een belangrijke rol spelen. Dit resulteert in kwalitatief hoogstaand werk dat niet louter functioneel is, maar ook een sterke artistieke component bezit.

... (culturele organisaties) de organisatie opereert vanuit een artistieke visie en artistieke doelstellingen heeft. Haar visie en filosofie sluiten aan bij de werking van NUCLEO. De organisatie biedt een meerwaarde onder de vorm van presentatiemogelijkheden voor of samenwerkingsverbanden met residerende kunstenaars.

Een toewijzingscommissie buigt zich over de aanvraagdossiers. Hierin zetelen minstens drie experts met een sterke affiniteit met het Gentse beeldend kunstenveld. Sinds 2017 bestaan de leden uit Liene Aerts (curator, verbonden aan HoGent School of Arts, KIOSK), Isolde Vanhee (kunsthistorica, verbonden aan LUCA, Art Cinema OFFoff, Kunsthal Gent) en Robin Vermeersch (kunstenaar, verbonden aan LUCA).

In 2022 kwam de commissie vier keer samen om de 77 nieuwe aanvragen te behandelen, 18 meer dan in 2021. Voor vier kunstenaar-aanvragers was de aanleiding de open call van SUPPORT STUDIO (zie deel III: SUPPORT). De bijeenkomsten van de toewijzingscommissie worden georganiseerd zodra er voldoende aanvragen zijn om te bespreken.

- maart: 21 nieuwe dossiers waarvan 17 geselecteerd
- juli: 26 nieuwe dossiers waarvan 24 geselecteerd
- oktober: 18 nieuwe dossiers waarvan 15 geselecteerd
- december: 12 nieuwe dossiers waarvan 9 geselecteerd

TOTAAL: 65 van de 77 aanvragen werden geselecteerd Deze mooie ratio is terug te voeren op een zeer kwalitatieve instroom, ook dankzij de transparante communicatie omtrent de criteria op onze website.

De 65 geselecteerde kandidaten kwamen op de wachtlijst terecht. Op 1 maart 2023 is status als volgt:

- 33 werken in een atelier bij NUCLEO
- 9 kunstenaars lieten weten niet langer op zoek te zijn
- 24 kunstenaars wachten op een atelier

Een kunstenaar kan voor een **termijn van vijf jaar** in een NUCLEO-atelier werken, daarna dient men een nieuw dossier in om verlenging aan te vragen bij de toewijzingscommissie, die de aanvragen op volgende criteria screent:

‘Een kwalitatieve artistieke productie, de evolutie van het werk gedurende de afgelopen 5 jaar, exposities en andere vormen van communicatie met het publiek, ambitie en positionering van de kunstenaar, professionaliteit en ondernemerschap en de frequentie van het ateliergebruik.’

Indien er twijfel is, wordt een **atelierbezoek** met de leden van de commissie georganiseerd om in dialoog te gaan over de evolutie van de artistieke praktijk en de noodzaak van het atelier.

In 2022 werden 18 dossiers van de huidige residenten opgevraagd. Aan 13 werd een verlenging toegestaan, vijf kunstenaars beslisten om geen dossier voor verlenging in te dienen en hun atelier te ontruimen voor iemand van de wachtlijst.

3. DE RESIDENTEN

Eind 2020 maakten we een profielschets van de residenten met een atelier bij NUCLEO volgens leeftijd en diploma. Dit zijn geen beperkende criteria die het toewijzingsbeleid vooropstelt, maar geven wel een beeld van de groep kunstenaars in de ateliers.

Opmerkelijk:

→ 25 % van de kunstenaars bij NUCLEO is jonger dan 30

→ 84 % van de residenten volgden een hogere opleiding Beeldende Kunst. Van hen zijn 64 % alumni van LUCA School of Arts, 45 % van Hogent en 8 % van HISK.

De pas afgestudeerde kunstenaars van Gent stromen met andere woorden vlot door naar de atelierwerking van NUCLEO eens ze de werkruimte in hun school moeten verlaten. Dat merken we ook bij de vele aanvragen die ons bereiken rond de zomer, simultaan met het afstuderen.

Uit cijfers van de Open Ateliers van 2018 konden we een verdeling volgens medium als volgt vaststellen:

- 31 % schilderkunst
- 15 % installatie
- 14% mixed media
- 11% illustratie
- 8 % beeldhouwkunst
- 21 % andere disciplines (o.a. 5 % grafiek, 3 % fotografie)

In 2022 kregen we door de Open Ateliers waarvoor we voor de eerste keer met inschrijvingen via Atelier in Beeld werkten (meer info zie verder) ook zicht op de diversiteit van onze residenten. De profielschets van diversiteit vind je terug in hoofdstuk I.7.

4. DE ATELIERWERKING

NUCLEO bouwde meer dan 20 jaar ervaring op met het beheer van 40 tijdelijke panden. Eigenaars willen hun pand verkopen of verbouwen maar hebben nog geen toekomstplan, wachten administratieve procedures af of zoeken nog naar extra financiering. Het pand in tussentijd laten beheren door NUCLEO betekent een aantal zorgen minder voor de eigenaar; door een goed beheer wordt het gevrijwaard van leegstand, sluikstort, vandalisme en verval. Het vermijden van een leegstandstaks is ook een niet te onderschatten drijfveer.

Het aanbieden van een stabiel aantal atelierruimtes voor de beeldend kunstenaars in Gent wordt door verschillende factoren bemoeilijkt: er zijn steeds minder leegstaande panden voorhanden in de stad, commerciële leegstandsbedrijven zorgen voor een heuse leegstandsmarkt en beleidskeuzes rond tijdelijke invullingen zorgen ervoor dat kunstenaarsateliers veelal niet in aanmerking komen. We gaan hier dieper op in in de bijlage ‘Moeilijkheden zoektocht tijdelijke gebouwen’.

4.1 Panden in beheer

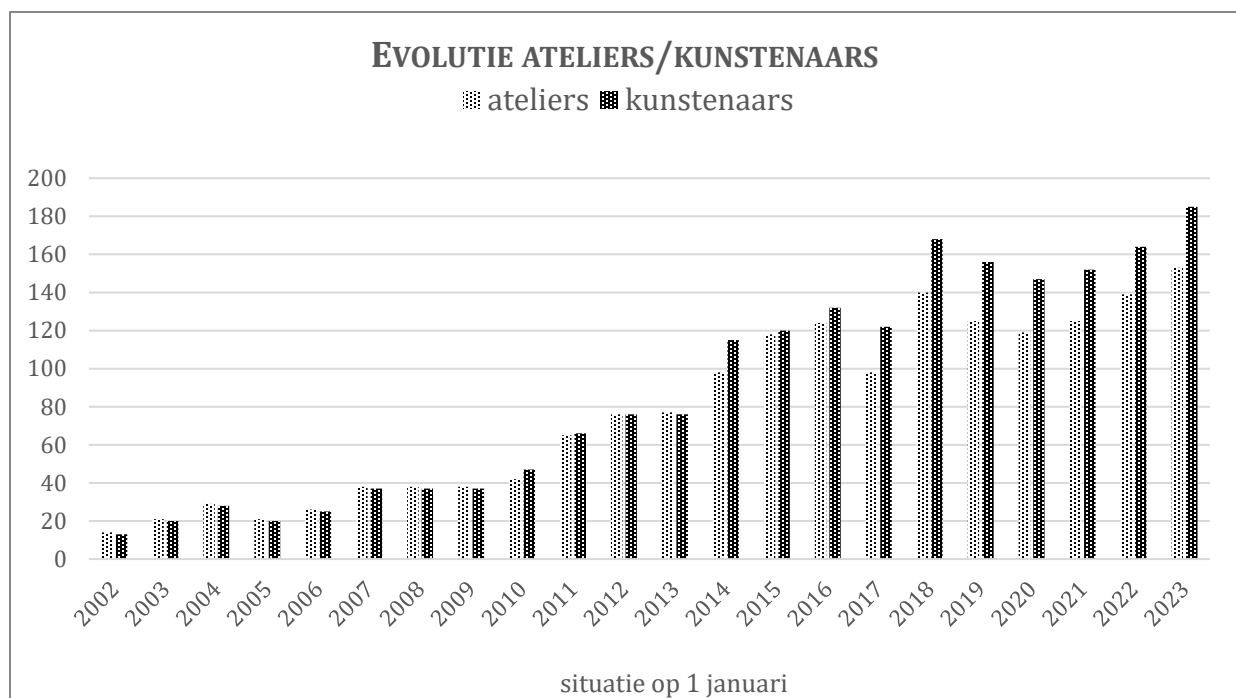
Op 1 januari 2022 waren 164 kunstenaars aan het werk in 139 ateliers in 12 panden in beheer van NUCLEO.

Doorheen het jaar nam het aantal beschikbare ruimtes verder toe: op 31 december 2022 waren 185 kunstenaars in residentie in 153 ateliers in 14 ateliergebouwen in beheer van NUCLEO.

Gebouw	31 december 2021	31 december 2022
Infirmierie	10 ateliers + 1 stockageruimte	10 ateliers + 1 stockageruimte
Convent Huyshove	17 ateliers + 1 stockageruimte + bureau NUCLEO	17 ateliers + 1 stockageruimte + bureau NUCLEO
Convent Sint-Antonius	26 ateliers + 3 stockageruimtes	26 ateliers + 3 stockageruimtes
Lindenlei	25 ateliers + 3 stockageruimtes + projectruimte	25 ateliers + 3 stockageruimtes + projectruimte
Veeartsenijschool	18 ateliers + 10 stockageruimtes + BLANCO	18 ateliers + 10 stockageruimtes + BLANCO
Antoine Van Hoorebekehof	5 ateliers en 1 stockageruimte	5 ateliers en 1 stockageruimte
Abrahamstraat 15	6 ateliers	10 ateliers (april 2022: +2 ateliers / juli 2022: + 2 ateliers)
Sint-Markoensstraat	1 atelier	1 atelier
Achterstraat	4 ateliers	4 ateliers
Molenaarsstraat	11 ateliers	11 ateliers

Vynckiertoren	15 ateliers + 7 stockageruimtes (initieel meer stockageruimtes owv opslag kunstenaars uit brand Begga Convent)	18 ateliers + 5 stockageruimtes + SUPPORT STUDIO
Kelder Stadhuissteeg (voormalige Lazy River Jazz Club)	SUPPORT projectruimte	1 atelier (vanaf zomer 2022) (einde: 15/03/2023)
Abrahamstraat 9	2 ateliers	- (einde: 28/02/2022)
Kasteellaan 259+269	-	start: 01/09/2022 10 ateliers + 2 stock
TOTAAL AANTAL RUIMTES	168 RUIMTES 139 ATELIERS 29 STOCKAGERUIMTES PROJECTRUIMTES BLANCO 164 KUNSTENAARS 6.470 nuttige m2	184 RUIMTES 153 ATELIERS 31 STOCKAGERUIMTES PROJECTRUIMTES BLANCO SUPPORT STUDIO 185 KUNSTENAARS 7.617 nuttige m2

Onderstaande grafiek geeft de evolutie van ateliers en kunstenaars sinds de start van NUCLEO weer:

Het atelierbestand lijkt op deze grafiek behoorlijk stabiel en zelfs groeiend, maar dit is bedrieglijk, gezien de meeste van deze gebouwen slechts voor (zeer) korte termijn in gebruik zijn. Ook de grote en iets langdurigere panden worden bedreigd.

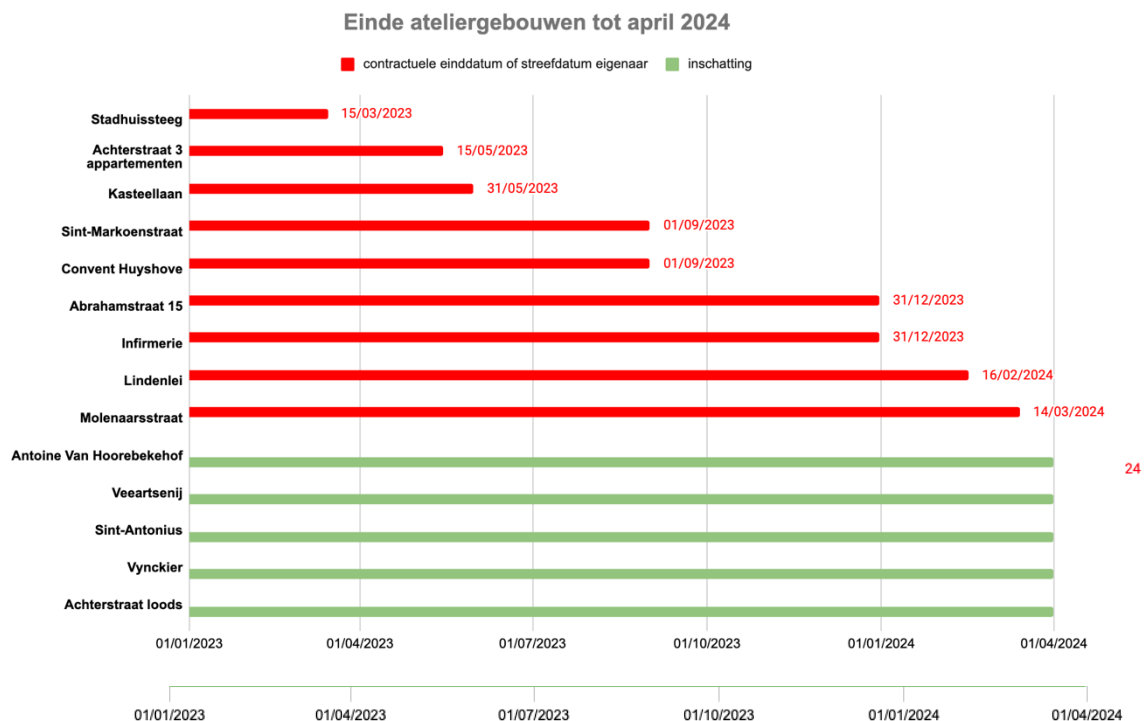
Verschuivingen 2022:

- Februari 2022: Ontruiming Abrahamstraat 9**

In afwachting van herbestemming gaf SoGent in oktober 2019 twee ruimtes op op de eerste verdieping aan NUCLEO in beheer. In het najaar van 2021 werd het pand verkocht aan een privé eigenaar en kon SoGent deze overtuigen om NUCLEO in het pand te laten blijven tot de renovatiewerken starten. Hierdoor konden twee kunstenaars nog tot februari 2022 blijven.

- September 2022: Opstart Kasteellaan 259 en 269**

Tijdens de zomer konden we gaan kijken naar leegstaande rijwoningen in de Kasteellaan. SoGent zoekt een geïnteresseerde erfpachter die de panden wil renoveren en opnieuw op de markt brengen als sociale woningen. De timing tot eind mei 2023 was erg krap, maar door de grote interesse van kunstenaars op de wachtlijst beslisten we om toch twee rijwoningen in gebruik te nemen. In beide woningen is er plaats voor vijf ateliers en één stockageruimte. Onmiddellijk vanaf de opstart in september 2022 waren beide panden volledig gevuld.

Onderstaand overzicht geeft de gekende timing van de beheerde gebouwen weer.

Panden die we op korte termijn moeten ontruimen (in chronologische volgorde):

- Maart 2023 Stadhuissteeg**

Eigenaar SoGent zocht een lange termijn invulling via een open call voor een nieuwe huurder voor de kelders onder het Novotel. Helaas betekende dit meteen het einde voor het NUCLEO-atelier dat op 15 maart 2023 leeggemaakt werd.

- Mei 2023: Achterstraat 3 appartementen**

De projectontwikkelaar zal in mei starten aan de renovatie van de appartementen.

- Mei 2023: Kasteellaan**

Eigenaar SoGent wil dat de toekomstige erfpachter de twee rijwoningen begint te renoveren vanaf mei 2023.

- **Zomer 2023: Mogelijk einde gedeelte Lindenlei**

Tijdens onderzoeken voor de verbouwplannen van de projectontwikkelaar bleek er huiszwam aanwezig te zijn in een aantal ruimtes. Vanaf juni 2023 zal men deze verwijderen. Zowel de projectruimtes als vijf (deel)ateliers bevinden zich in de gevarezone waar men, eenmaal er sporen van de zwam gevonden worden, alle hout (deuren, ramen en vloeren) zal moeten verwijderen en de muren moet injecteren. In dat geval zullen 11 kunstenaars hun atelier moeten verlaten. Pas tijdens de zomer 2023 zal dit duidelijk worden.

- **September 2023: Sint-Markoensstraat**

De projectontwikkelaar is van plan de bouwaanvraag in juni 2023 in te dienen zodat zij in september de verbouwwerken kunnen starten.

- **September 2023: Convent Huyshove**

Vzw Begijnhof is van het begin 2020 in gesprek met vzw Toontjeshuis over een erfpacht van één of meerdere van de conventen die NUCLEO beheert in het begijnhof. Zij willen een plek creëren voor autonoom wonen van volwassenen met mentale en fysieke beperking. In 2021 werd duidelijk dat voor Convent Huyshove, het gebouw waar NUCLEO naast 17 ateliers ook haar kantoren heeft gevestigd, een renovatieplan ontwikkeld wordt. Vzw Toontjeshuis verkreeg haar omgevingsvergunning in 2022 en is momenteel in gesprek om de erfpachtovereenkomst met eigenaar vzw Begijnhof op te starten. Ze plannen de start van de werken in september 2023, wanneer NUCLEO het gebouw zal moeten ontruimen. Ook voor onze kantoren zullen we dan na 13 jaar op zoek moeten naar een nieuwe plek.

- **Eind 2023: Abrahamstraat 15**

Eigenaar SoGent onderzoekt verder de piste om te verkopen. Eerst liep onze overeenkomst tot eind maart 2023, daarna werd die aangepast naar onbepaalde duur met opzegtermijn van 3 maanden waardoor de eigenaar de nodige flexibiliteit houdt om het pand snel te kunnen verkopen.

- **Eind 2023: Infirmierie**

Op de bewonersvergadering van het Klein Begijnhof van februari 2023 kwam het bericht dat eigenaar vzw Begijnhof concrete plannen maakt met een erfpachter voor zowel Infirmierie als Begga Convent waar in 2021 de brand woedde. Aangezien men het Begga Convent zo snel mogelijk wil aanpakken en dit pand een binnentuin met Infirmierie deelt, werd het een groter plan voor beide gebouwen. Wie de toekomstige invuller wordt werd ons nog niet meegedeeld.

- **Februari 2024: Lindenlei**

In augustus 2022 verkocht het Gemeenschapsonderwijs het voormalige schoolgebouw aan de Brugse projectontwikkelaar *VDD Project Development*, waarmee we een overeenkomst voor 18 maanden of tot 16/02/2024 konden afsluiten. Daarna wil de eigenaar zo snel mogelijk starten met verbouwen: de architecten van het Londense *David Chipperfield architects* maakten het masterplan op en bespraken dit tijdens een plaatsbezoek met Dienst Erfgoed op 9 februari 2023.

- **Maart 2024: Molenaarsstraat**

Eigenaar familie Beaumont is samen met de Gentse architect *Coussée & Goris* het masterplan aan het afstemmen met dienst Stedenbouw. Ze hopen zo snel mogelijk te kunnen starten. Onze huidige overeenkomst loopt tot 14/03/2024, daarna geldt een opzegtermijn van 3 maanden.

Panden waarmee we hopen de zomer van 2024 te halen:

- **Antoine Van Hoorebekehof**

Eigenaar Sociale huisvestingsmaatschappij *Thuispunt Gent* heeft voorlopig geen plannen om de site aan te pakken. Er wonen nog steeds een aantal mensen naast de kunstenaarsateliers en ook CAW beheert er noodwoningen.

- **Veeartsenijschool**

Eigenaar *Gemeenschapsonderwijs* koos begin 2023 de architect die het masterplan zal ontwikkelen: Compagnie O. Helaas werd toen ook duidelijk dat de eigenaar zelf alle gebouwen nodig zal hebben voor zijn programma en er dus geen ruimte zal overblijven voor permanente/langdurige kunstenaarsateliers. Men verwacht de goedkeuring van het uitvoeringsdossier in juni 2025, wat ons voorlopig enige zekerheid biedt. Contractueel kan de eigenaar ons wel ten allen tijde opzeggen met opzegtermijn van drie maanden, bijvoorbeeld om hun aannemers en architecten meer vrijheid te geven de nodige voorbereidingen te kunnen treffen.

- **Sint-Antonius**

Voorlopig zijn er geen renovatieplannen van eigenaar *vzw Begijnhof*.

- **Vynckiertoren**

De masterplanning van eigenaar projectontwikkelaar *Revive* loopt vertraging op, waardoor we hopen dat de kunstenaars er nog een tijdje kunnen blijven. Contractueel werd een opzegtermijn van drie maanden vastgelegd.

- **Achterstraat loods**

Aangezien NUCLEO eigenaar is van dit deel van de site, is het de enige plek waar er momenteel een zicht op langetermijn is. De impact van de werf van de appartementen ernaast die binnenkort start zal bepalen of de huidige kunstenaars er kunnen blijven. Ook NUCLEO plant hier nog verbouwwerken, zie verder.

4.2 Zoektocht ateliergebouwen

In 2022 bleven we actief zoeken naar nieuwe atelierpanden.

Volgende pistes leverden helaas geen nieuwe atelierruimtes op:

- **Jakob Van Caeneghemstraat 16, voormalige Jan Colle Galerie**

De privé eigenaar van deze loods met drie verdiepingen in de voormalige Jan Colle Galerij contacteerde ons om in afwachting van zijn renovatieplannen een tijdelijke invulling te voorzien. Het pand biedt helaas geen mogelijkheden door de afwezigheid van nutsvoorzieningen en het ontbreken van ramen en balustrades die nodig zijn om het pand veilig en winddicht te maken.

- **Wintercircus - vijf geschikte ruimtes tijdelijke invulling**

Stad en SoGent nodigden ons in maart uit om te komen kijken naar het bijna opgeleverde Wintercircus met de vraag tot tijdelijke invulling tot begin 2023. Vijf ruimtes bleken geschikt omdat ze over alle nutsvoorzieningen beschikten, waardoor een grote investeringskost niet nodig zou zijn. Andere ruimtes waren qua ruimtelijkheid en ligging zeer geschikt maar boden door de korte gebruikstermijn en hoge investeringskost (casco oplevering) geen mogelijkheden. Eind maart kregen we helaas bericht dat SoGent enkel met het Huis van Alijn een tentoonstelling zal organiseren en geen bijkomende tijdelijke invulling wenst.

- Een aantal eigenaars van **leegstaande rijwoningen** contacteerden ons spontaan. De kleine schaal en korte termijnen maakten deze plekken ongeschikt voor onze atelierwerking:

- Doornakkerstraat 70, Sint-Amandsberg (rijwoning, vier ruimtes, onverwarmd, paar maanden)
- atelierkelder onder een rijwoning in Heusden (geen verwarming, moeilijke ingang, één atelier)
- leegstaande garage op hoek Gentbruggestraat-Dendermondsesteenweg van 450 m2 (niet wind- en waterdicht)
- Brugseseenweg 97A (vier ruimtes, commerciële verwachtingen eigenaar)

- **Maria Middelaars Klinieksite in Gentbrugge**

Eigenaar *Revive* zocht voor enkele ruimtes een tijdelijke invulling van maart tot augustus, een te korte termijn.

- **Twee ruimtes in Speldenstraat**

Volmaakt *vzw* contacteerde ons begin juni 2022 voor atelier- en exporuimtes in hun nieuwe kantoren in de Speldenstraat. In september lieten ze weten dat ze de ruimtes zelf zouden invullen.

- **Atelier lederwinkel Reyné Nederkouter**

De eigenaar zocht een tijdelijke invulling voor zijn leegstaand atelier achter zijn winkelruimte. De ruimtes en ligging waren interessant maar helaas had de eigenaar te hoge commerciële verwachtingen.

- **Sint-Antoniushoek 3**

In februari 2023 bezochten we deze rijwoning van dezelfde eigenaar als het ateliergebouw in de Molenaarsstraat om de hoek. De verouderde technieken in het gebouw en hoge commerciële verwachtingen bleken niet geschikt of haalbaar voor onze atelierwerking.

Pistes voor toekomstige atelierruimtes:

- **Arsenaalsite in Gentbrugge**

Het terrein van bijna 130.000 m² van de NMBS dat verkocht werd aan private eigenaars leent zich uitstekend tot een tijdelijke invulling, onder meer voor culturele activiteiten. NUCLEO kijkt samen met andere partners uit het Gents Kunstoverleg hoe ruimte voor presentatie en ontwikkeling van kunst en cultuur een plek in één of meerdere van de loodsen kan krijgen. Door de slechte staat (de site is tijdens zijn leegstand helemaal vernield door vandalisme en er waren verschillende branden) zal de opstartkost niet mals zijn. Het consortium Arsenaal vzw, waar NUCLEO deel uitmaakt van de Algemene Vergadering, is hierover ook volop in gesprek met Stad Gent en de nieuwe eigenaars, wat een moeizaam traject is. Er zijn wel vooruitzichten op een mooie termijn van 9 jaar, maar de randvoorwaarden zijn voorlopig nog niet duidelijk. De visienota van het consortium is in bijlage terug te vinden.

- **Vijf leegstaande sociale woningen Klein Begijnhof - Volkshaard**

In februari 2023 zaten we samen met directeur Hans Heyse van sociale huisvestingsmaatschappij de *Volkshaard* om samenwerking voor o.a. de vijf leegstaande woningen in het Klein Begijnhof in de Lange Violettestraat te bekijken. In maart gingen we samen met CAW naar de woningen kijken. We wachten af of CAW interesse heeft en bekijken nadien de mogelijkheden met de *Volkshaard*.

- **Arme Claren Klooster, Rabotstraat 9**

Een architectenkantoor werkt aan een toekomstproject voor het pand nu de laatste Claren er vertrokken zijn. De architecten contacteerden ons met een concrete vraag tot samenwerking. We zijn benieuwd of dit project verder vorm krijgt. De ligging en timing (+10 jaar) zouden enorm interessant zijn voor onze atelierwerking. We houden de vinger aan de pols!

4.3. Evolutie tijdelijke atelierpanden: bedreigingen

4.3.1 Schaarste grote panden met langere gebruikstermijnen & ateliers van 114 van 185 kunstenaars bedreigd

We stellen vast dat grote panden met een lange gebruikstermijn zo goed als onvindbaar geworden zijn. De laatste panden die door hun omvang een zekere stabiliteit konden bieden aan de atelierwerking, waren de Veeartsenijschool in 2016, Convent Sint-Antonius in 2017 en de Vynckiertoren in 2021.

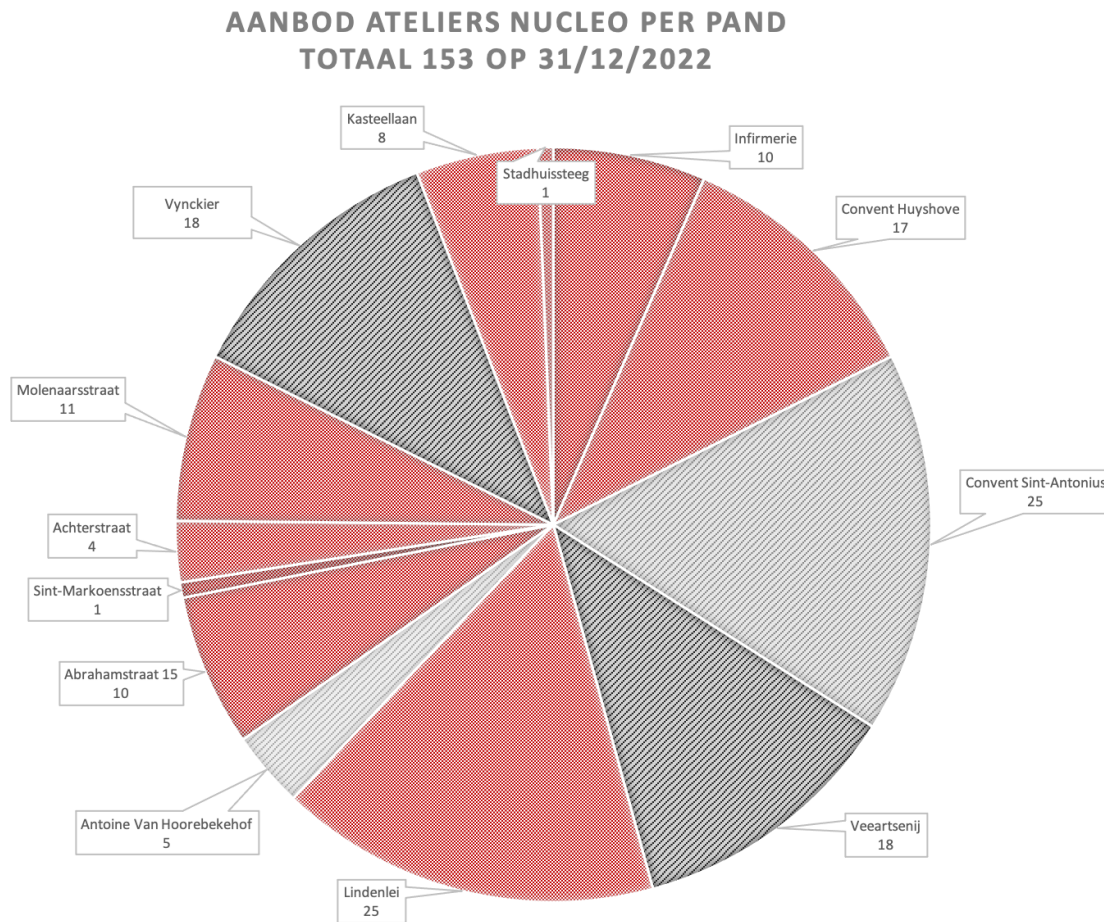
Terwijl de grote schaal van de gebouwen een zekere stabiliteit voor het aanbod atelierruimtes biedt, doen hun gebruikstermijnen dat niet; contractueel bieden de Veeartsenijschool, Convent Sint-Antonius en de Vynckiertoren amper vooruitzichten, met als enige zekerheid hun **opzegtermijnen van drie tot zes maanden**. Voor de Lindenlei konden we met de nieuwe eigenaar een gebruiksovereenkomst afsluiten tot februari 2024, nadien geldt eveneens een opzegtermijn van zes maanden. Convent Huyshove, waar naast 17 ateliers ook de kantoren van NUCLEO gevestigd zijn, zal in september 2023 ontruimd moeten worden.

Dit maakt de atelierwerking kwetsbaar, want voor de meeste - en ook de grote - ateliergebouwen staan concrete toekomstprojecten in de steigers.

Huidige situatie:

- 14 gebouwen met 153 ateliers, 31 stockageruimtes, BLANCO, SUPPORT STUDIO, projectruimte Lindenlei, kantoor
- 153 atelierruimtes in de atelierwerking, waarvan 66 ruimtes met perspectief tot max maart 2024 = 66% !
- 185 kunstenaars in de atelierwerking, 114 kunstenaars bedreigd = 62% !

In onderstaande grafieken wordt het aantal ateliers per pand weergegeven op 31 december 2022. De rode delen tonen de gebouwen met concrete toekomstprojecten en een perspectief tot uiterlijk maart 2024.

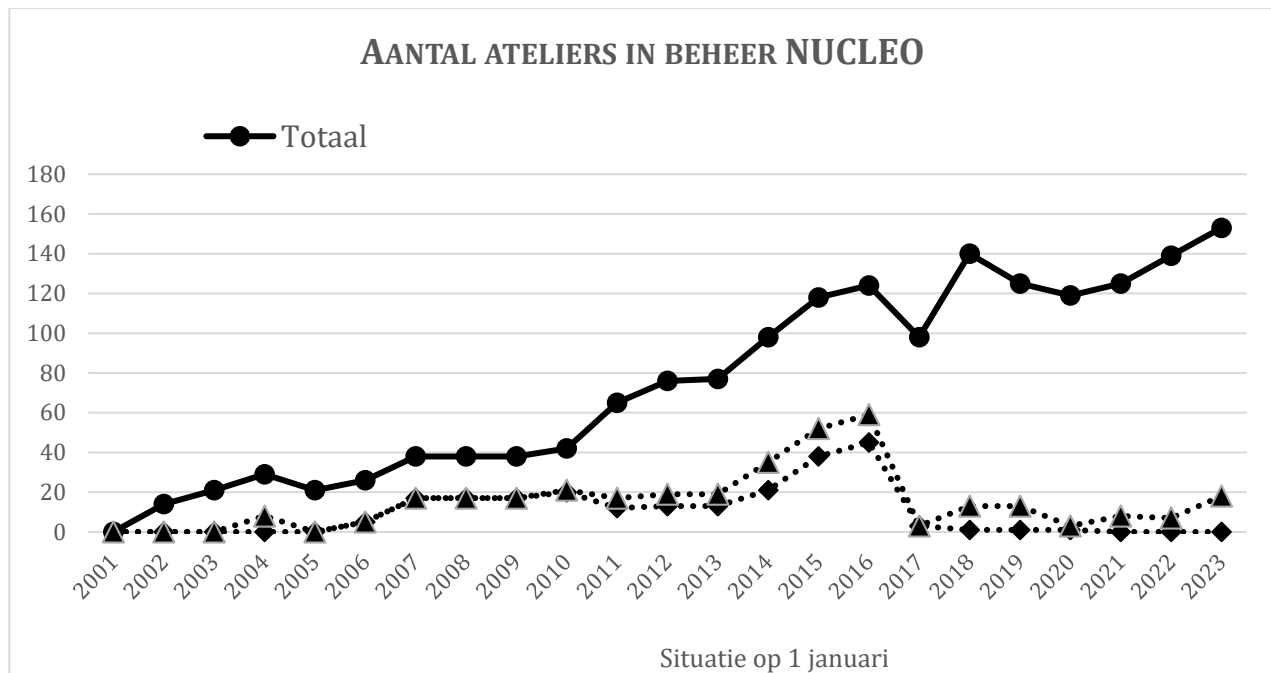

Daarnaast blijft het ons zorgen baren dat we al jaren een significante daling vaststellen van de instroom van tijdelijke panden van Stad Gent en SoGent, terwijl dit voorheen onze voornaamste partners waren wat betreft tijdelijke leegstandsinvulling. De keuze van de stad om in sommige gevallen met commerciële leegstandsbedrijven samen te werken en geen structurele overeenkomst met organisaties zonder winstoogmerk af te sluiten voor het gebruik van haar panden is een gemiste kans. We zetten ons daarom ook binnen het GKO in voor het vrijwaren van ruimte voor kunstenaars in de stad - zie verder.

Een recente illustratie hiervan is het **Vredeshuis**. Op 27 januari ontving NUCLEO, als 1 van 5 aangeschreven partijen, van Dienst Vastgoedbeheer een oproep tot kandidatuur voor de tijdelijke invulling van het pand, te starten op 1 februari. Hoewel het brandweerverslag in bijlage bij de oproep bijzonder problematisch was, bleek een voorafgaandelijk plaatsbezoek om de veiligheidssituatie vast te stellen niet mogelijk omdat het pand gekraakt was.

Het is bijzonder jammer dat er pas aan een tijdelijk beheer door NUCLEO gedacht wordt op het ogenblik dat de stad met het probleem van de kraak geconfronteerd wordt. Bovendien hebben we het raden naar de 4 andere aangeschreven partijen, waaronder mogelijks ook commerciële leegstandsbeheerders. We reageerden dan ook op deze oproep met een brief aan het college van Burgemeester en Schepenen om deze manier van werken aan de kaak te stellen. Het GKO stuurde eveneens een reactie. Beide brieven zijn te vinden in bijlage.

De daling van instroom van panden van de Stad en SoGent sinds 2016 is af te lezen in onderstaande grafiek. Het aandeel van de ateliers van Stad Gent en SoGent (10 ateliers in de Abrahamstraat, 8 in de Kasteellaan) staan amper in verhouding tot de 154 ateliers op 31 december 2022.

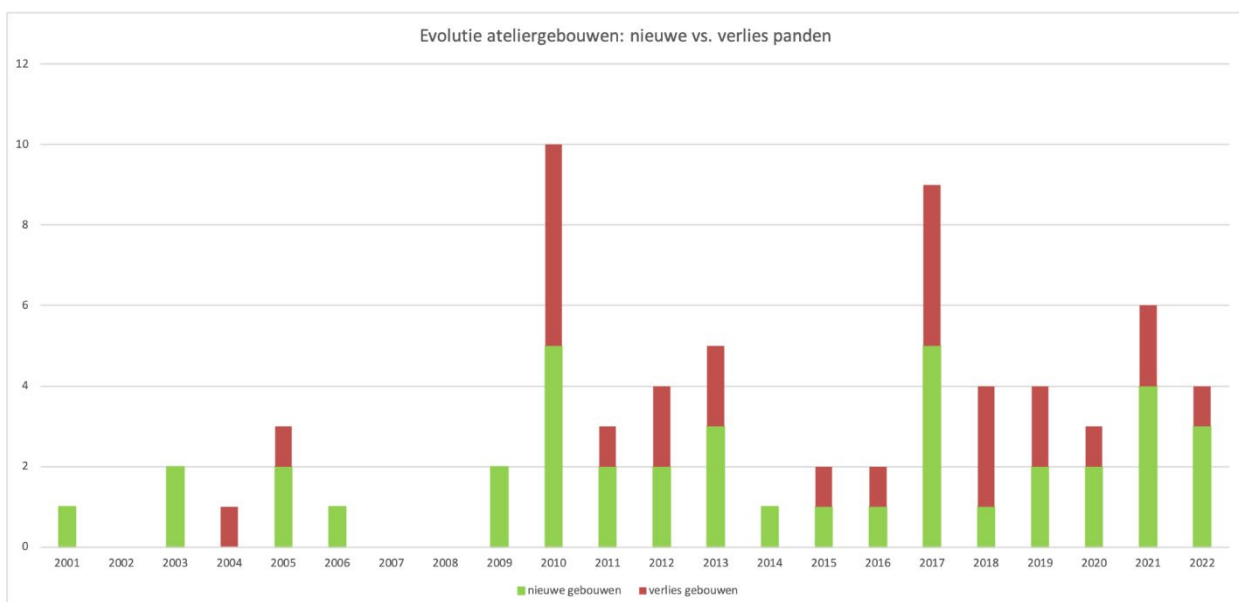

De panden van de Stad waren in het verleden voornamelijk grote panden waarvan NUCLEO meerdere jaren gebruik van kon maken (Leopoldskazerne, Paddenhoek, ...) en die in grote mate bijdroegen aan de financiële gezondheid van de organisatie. Het verlies van deze panden verhoogde de kwetsbaarheid van zowel kunstenaars als organisatie.

We trachten risico's zo veel mogelijk te spreiden door met verschillende eigenaars samen te werken. Vooral op de private markt merken we dat de commerciële verwachtingen een stuk hoger liggen dan wat NUCLEO kan dragen.

4.3.2 Tijdelijkheid en steeds kortere termijnen: een permanente verhuiscarrousel

Doordat het beheer van panden steeds tijdelijk is, moet NUCLEO zeer regelmatig gebouwen ontruimen en daardoor ook de kunstenaars hun atelier. We zijn dus genoodzaakt om constant te zoeken naar nieuwe ateliergebouwen: een stabiel aanbod aan atelierruimtes vormt immers de kern van de atelierwerking. **Maar we worden steeds vaker geconfronteerd met korte termijnen** waardoor we jaarlijks steeds meer verschillende panden gebruiksklaar moeten maken en tegelijkertijd andere moeten ontruimen.

De operationele druk op de werking is daardoor bijzonder groot, en ook op de kunstenaars heeft dit een zeer grote impact. Onderstaande grafiek geeft een beeld van de jaarlijkse verhuiscarrousel.

De eerste maanden van 2022 waren druk met het ontruimen van het Begga Convent na de brand en de opstart van Vynckier, waar we zoveel mogelijk kunstenaars uit Begga Convent een atelier en/of opslagruimte wilden aanbieden. In februari 2022 verlieten we de ateliers in de Abrahamstraat 9 en in de zomer konden we opstarten in twee gebouwen in de Kasteellaan, wat de teller samen op 3 “verhuizen” bracht in de grafiek hierboven af te lezen.

Naast de **financiële onzekerheid en druk op de werking** van NUCLEO, zijn de **onzekerheden voor de kunstenaars** en hun praktijk pertinent. Door de korte gebruikstermijnen worden kunstenaars gedwongen continu bezig te zijn met inpakken, verhuizen en zich opnieuw te installeren, soms voor een duur van amper een paar maanden. Tegelijkertijd stellen we vast dat de **hoge nood en schaarste aan atelierruimtes** kunstenaars ertoe aanzetten om zeer korte gebruikstermijnen alsnog te aanvaarden. We ervaren dit als bijzonder problematisch. Deze kunstenaars rekenen bovendien op NUCLEO om ook te voorzien in een volgend, liefst aansluitend atelier, wat de druk op de werking bijkomend verhoogt.

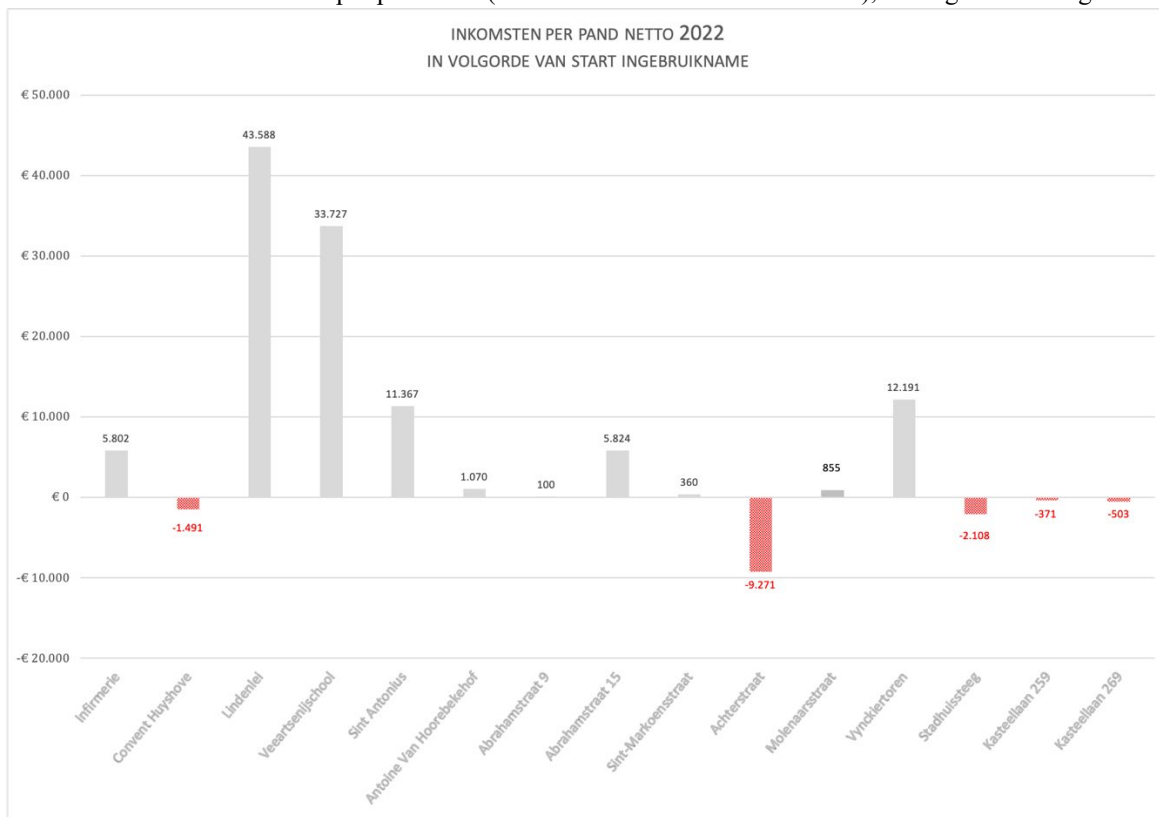
Om enerzijds aan de vraag van de kunstenaars tegemoet te komen en anderzijds rekening te houden met de mogelijkheden en beperkingen van de organisatie en het team mikken we doorgaans op atelierpanden met gebruikstermijn van twee à drie jaar. Een jaar is het absolute minimum en enkel te overwegen als aan alle andere voorwaarden voor een geschikt ateliergebouw voldaan is: ligging, staat, compartimentering, nutsvoorzieningen, ... We merken dat het gezien de schaarste en korte gebruikstermijnen steeds meer druk komt op deze policy.

4.3.3 Grote financiële afhankelijkheid van enkele lucratieve, maar volatiele panden

Het voorzien van een stabiel aanbod atelierruimtes vormt niet enkel de spil van de werking, maar bepaalt ook de financiële gezondheid van de organisatie. Het beheer van de in totaal 15 panden in 2022 bracht in totaal 59 % van de totale werkingsmiddelen op, ofwel een bedrag van 283.340€.

Een overzicht van de panden met inbegrip van de opbrengsten is terug te vinden in bijlage ‘afrekening 2022’.

Onderstaande tabel laat de netto inkomsten per pand zien (huurinkomsten min beheerskosten), in volgorde van ingebruikname.

We steunen financieel het meest op de Lindenlei en Veeartsenijschool. Andere gebouwen financieren de werking amper, meer nog; een aantal zorgden zelfs voor een (beperkt) verlies. Het verlies bij de Achterstraat ligt grotendeels aan de hoge kost van onroerende voorheffing.

4.3.4 Grootste risico's verlies panden in beheer

We gaan onderstaand in op de grootste risico's wat betreft het verlies van panden in beheer, en dit zowel op vlak van aantal werkruimtes als qua financiële impact.

Huidige situatie:

- 14 gebouwen met 153 ateliers, 31 stockageruimtes, BLANCO, SUPPORT STUDIO, projectruimte Lindenlei, kantoor
- 185 kunstenaars in de atelierwerking
- atelierwerking bracht in 2022 €283.340 eigen middelen op

Einde voorzien vòòr de zomer van 2024:

- **Convent Huyshove**
 - einde voorzien 31/08/2023
 - 17 ateliers, 1 stockageruimte en **de kantoren van NUCLEO**, 17 kunstenaars
 - **€ 26.500** huurinkomsten in 2022
- **Abrahamstraat 15**
 - einde mogelijk 31/12/2023
 - 10 ateliers, 9 kunstenaars
 - **€14.000** huurinkomsten in 2022
- **Infirmierie**
 - einde mogelijk 31/12/2023
 - 10 ateliers en 1 stockageruimte, 12 kunstenaars
 - **€24.000** huurinkomsten in 2022
- **Lindenlei**
 - einde mogelijk 16/02/2024
 - 25 ateliers en 3 stockageruimtes, 37 kunstenaars
 - **€62.500** huurinkomsten in 2022
- **Molenaarsstraat**
 - einde mogelijk 14/03/2024
 - 11 ateliers, 12 kunstenaars
 - **€22.000** huurinkomsten in 2022
- **Veearstenijschool**
 - Einde voorzien zomer 2025
 - 18 ateliers, 10 stockageruimtes, 27 kunstenaars
 - **€44.000** huurinkomsten 2022

Conclusies:

- De gebouwen in de gevarenzone zorgden in 2022 voor **68% van de eigen inkomsten** van NUCLEO.
- In deze bedreigde gebouwen biedt NUCLEO momenteel ruimte aan **114 van de 185 kunstenaars, ofwel 62%.**
- In 2023 verliezen we Convent Huyshove, het pand met de **kantoren van NUCLEO**. We bekijken of er in het Klein Begijnhof een ander atelier geschikt is voor ons bureau.
- Er is dringend **nood aan nieuwe, grote panden met langere gebruikstermijnen**, om verdere versnippering van het atelierbestand tegen te gaan.
- Niet alleen voor de organisatie maar ook voor de kunstenaars is het **hoog tijd voor meer lange termijnperspectief.**

5. AANKOOP: ATELIERS IN HET AZALEAPARK

De tijdelijkheid van de panden in beheer dwingt ons om permanent op zoek te blijven naar bijkomende gebouwen. Dit maakt het ontwikkelen van een beleid voor de lange termijn moeilijk en brengt ons op financieel vlak in een kwetsbare positie: aangezien de werking voor 59% gedragen wordt met eigen inkomsten uit atelierverhuur, kan het simultane verlies van enkele panden het geheel van de werking in het gedrang brengen.

Mede omdat het vastgoedaanbod van Stad Gent en SoGent gestaag afneemt maakten we dit tot een absolute prioriteit in ons beleid: **we zoeken actief naar gebouwen die we voor lange termijn aan onze werking kunnen binden.** Dit moet de werking stabiel maken en zorgen voor een minimale financiële zekerheid. De ondersteuning van Stad Gent, zowel in termen van beleid als middelen, is hierbij onontbeerlijk.

Palend aan het Azaleapark in Sint-Amandsberg vonden we enkele jaren geleden een pand dat een uitzonderlijke opportuniteit betekent voor onze werking en voor Stad Gent. We kunnen er een reconversie van een verkommerend bedrijfspand uitvoeren die 1.000 m² atelierruimte creëert voor kunstenaars en creatieve ondernemers.

De meerwaarde van dit project is niet alleen om ruimte te bieden aan kunstenaars, het versterkt ook de cohesie van de buurt door haar publieke functie met horeca, coworking en tentoonstellingsruimte waar ontmoeting centraal staat en onderschrijft de stedenbouwkundige visie van de stadsbouwmeester uit het stadsontwikkelingsproject *En Route* voor Sint-Amandsberg.

Het realiseren van ateliers in het Azaleapark betekent een mijlpaal binnen de werking van NUCLEO. We kunnen het Gentse atelierbeleid verankeren in een stabiele organisatie met een structurele werking in een eigen atelierpand in Sint-Amandsberg. Het geheel van onze atelierwerking hierdoor wordt hierdoor veilig gesteld voor de toekomst.

Na een intense onderhandelingsprocedure met de eigenaar, slaagden we er met behulp van de investeringssubsidie van €700.000 van Stad Gent in om op 28 oktober 2020 de aankoopakte te laten verlijden. Sinds dat moment was NUCLEO samen met projectontwikkelaar Brocap uit Wondelgem voor 50% eigenaar van het pand.

Sindsdien onderzochten beide partners hoe een ontwikkeling van de site voor gemengd gebruik (wonen-werken) te realiseren is. Ook de randvoorwaarden vanuit Stedenbouw en de brandweer werden afgetoetst.

Het groots opgezette project dat Brocap voor ogen had met een volledige herontwikkeling van de site bleek niet mogelijk wegens:

- eigenaar van het aanpalende hoekhuis wilde zijn pand niet verkopen
- beperkingen vanwege stedenbouw
- beperkingen vanwege brandweer

Daarom werd de beslissing genomen om uit onverdeeldheid te treden na een opsplitsing van het perceel. Beide partijen zullen hun deel vervolgens zelf ontwikkelen of renoveren.

Wat betreft de verdeling van het perceel en de verschillende loten hebben we gestreefd naar een logische, werkzame en duurzame verdeling van de site, met maximalisatie van de mogelijkheden voor de werking van NUCLEO, en het pand niet zomaar willekeurig in twee te snijden via een 50/50 verdeling van de oppervlakte. Als gevolg hiervan werd lot 5 in zijn geheel aan het deel van NUCLEO toegevoegd, wat meteen meer mogelijkheden voor het ontwikkelen van ateliers tot gevolg heeft: er komt 170 m² oppervlakte bij voor ons project. Dit betekende ook dat er een onevenwicht in de verdeling ontstond: 56% voor NUCLEO en 44% voor Brocap, met als gevolg dat NUCLEO bij uitoonverdeeldheidstreding een som van 90.000€ betaalde aan Brocap. De volledige som werd met eigen middelen van NUCLEO gedragen.

De akte uitoonverdeeldheidstreding werd verleden op 27 februari 2023, waardoor NUCLEO momenteel voor 100% eigenaar is van het perceel dat ontwikkeld zal worden in functie van onze werking.

Brocap voorziet de ontwikkeling van woonentiteiten aan de kant van de Achterstraat en de Azaleastraat, terwijl NUCLEO in de loods die in ambachtzone gevestigd zijn haar atelierwerking een permanente plek zal geven. Momenteel krijgen de plannen verder vorm. Financieel kijken we aan tegen een meerkost t.o.v. het oorspronkelijke project, waarvoor een vraag om ondersteuning bij Stad Gent op tafel ligt (zie financiering). In afwachting van de opstart van de renovatiewerken door Brocap, voorzien we tijdelijke atelierruimtes in de geschikte ruimtes in de loods en leegstaande appartementen.

Het blijft een enorme krachttoer om alle panden in een aanvaardbare staat te brengen en te houden. We stellen een nauwgezet beheers- en onderhoudsplan per pand op samen met de eigenaar van het pand, onze klusjesmannen, externe aannemers en de kunstenaars. De continuë verhuiscarroussel vraagt grote inspanningen om de gebouwen op tijd gebruiksklaar of ontruimd te krijgen.

Als lid van Greentrack sinds het eerste uur streven we naar een duurzaam beheer, waarbij binnen de context van het tijdelijk beheer maximaal zinvolle en volhoudbare beslissingen genomen worden. Zo willen we samen met de volledige cultuursector mee de motor zijn om Gent klimaatneutraal te krijgen tegen 2050. Daarom kiest NUCLEO onder andere voor groene energieleveranciers: Ecopower voor elektriciteit en Trevion voor gas.

De energie-crisis heeft ons in 2022 met de neus op de feiten gedrukt en legde enkele pijnpunten bloot:

- De ateliergebouwen zijn vaak in slechte conditie: enkel glas, niet-geïsoleerd, spleten en kieren, ...
- Door de tijdelijkheid zijn investeringen om dit te verbeteren niet altijd zinvol voor eigenaar of NUCLEO.
- Slecht geïsoleerd betekent ook vele energieverliezen.
- Het ontbreken van individuele meters bemoeilijkt monitoring van individuele verbruiken.

NUCLEO werkt, in tegenstelling tot veel andere atelierorganisaties in Vlaanderen en Nederland, met een **solidair tariefsysteem** waarbij alle kunstenaars evenredig bijdragen aan de totale energiekost van alle gebouwen. Er komen dus geen onverwachte energie afrekeningen voor de kunstenaars bovenop het bedrag dat zij maandelijks aan NUCLEO betalen. **Het niet kunnen ingrijpen op je individuele afrekening in een NUCLEO-atelier brengt beperkingen met zich mee, maar betekent meteen ook één van de sterktes van de werking: we dienen deze energiecrisis collectief het hoofd te bieden.**

Dit houdt onder meer volgende voordelen in:

- **inspanningen en investeringen om de verbruiken te verlagen** in een specifiek gebouw hebben impact op de kosten voor iedereen.
- **risico's zijn gespreid**: in bepaalde gebouwen met variabele energiecontracten noteerden we een piek van 235 €/MWh voor gas, terwijl andere gebouwen nog lagere vaste tarieven kenden tot eind 2022. De gasprijzen in de twee grootste gebouwen, Lindenlei en Veeartsenijschool, stegen pas per 1 januari 2023 van 29 €/MWh (vaste prijs) naar 118 €/MWh (variabel), terwijl er in de andere gebouwen reeds een variabel tarief gold, dat in 2022 tot 235 €/MWh piekte. De impact op onze begroting is daarom het grootste in 2023 (zie financiering).
- de **energie-audits** die we in 2022 lieten uitvoeren in Lindenlei en Veeartsenijschool leverden bruikbare tips op voor alle ateliergebouwen.
- via de **digitale meters en per gebouw speciaal opgestelde draaitabellen** kunnen we vanaf nu sneller ingrijpen op onlogische **piekverbruiken** (vb te wijten aan instelling warmwaterboilers) en te hoge **sluimerverbruiken** (te veel toestellen die aan blijven staan bij afwezigheid)
- oude koelkasten, elektrische verwarmingen en halogeenstralers zijn onze **grootste elektriciteitsverbruikers**, waar we geen zicht op hebben als ze in de individuele ateliers geplaatst worden. Daarom werd beslist deze niet langer toe te laten en investeerde NUCLEO in energiezuinige deelkoelkasten.

De energiecrisis bracht een **nieuwe dialoog** op gang waarin met de kunstenaars per gebouw nagedacht wordt over bijkomende **ingrepen om het verbruikt te doen dalen**:

- op tijdstippen dat er doorgaans niemand in het gebouw aanwezig is schakelen we de **thermostaten volledig uit** (in de slecht geïsoleerde gebouwen geldt de constante temperatuur-regel immers niet),
- een **gezamenlijke klusdag** om materiaal te delen en elkaar te helpen bij het plaatsen van plasticfolie en toechstrips,
- **tips uitwisselen** hoe je je warm houdt...

De moeilijke context weerhield ons er dus allerminst van om samen maximaal te streven naar zinvolle en verantwoorde keuzes!

Helaas konden we met alle inspanningen en bijkomende besparingen de financiële put niet volledig delven en moest het bestuur de beslissing nemen dat een tijdelijke forfaitaire bijdrage van de kunstenaars aan de energiekosten noodzakelijk is

(zie financiering). Voor de kunstenaars betekent dit sinds 1 januari 2023 een bijkomende kost van €20 per maand. Bovenop de hoge indexeringen op de huurkost (okt 22 - jan 23 tussen 10% en 13%) betekent dit voor sommige kunstenaars stijgingen van 30% op hun kosten, wat voor velen onder hen moeilijk te dragen is. In september 2023 wordt deze bijdrage herbekeken en hopen we deze energiebijdrage te kunnen afschaffen of alvast verlagen.

Deeleconomie

Sinds de invoering van de Lage Emissie Zone in Gent konden veel kunstenaars niet meer met hun wagen tot aan hun atelier rijden en ondersteunen we de kunstenaars daarom met duurzame transportmogelijkheden van/naar hun atelier. Zo stellen we de bakfiets van NUCLEO gratis aan de kunstenaars ter beschikking en zijn we in 2020 gestart met het gratis uitlenen van het Cambio-abonnement van NUCLEO aan kunstenaars die een transport van of naar hun atelier willen organiseren. Enkel de effectieve ritkosten worden doorgefactureerd; op deze manier hoeven de kunstenaars zelf geen abonnement af te sluiten. We merken het succes alvast in de aanvragen: in 2021 wel 30 keer gebruikt en in 2022 al 46 uitleningen (de verhuizen van Begga Convent niet inbegrepen).

7. OPEN ATELIER EN COMMUNITY BUILDING

Open Ateliers zijn een vaste traditie sinds het ontstaan van NUCLEO. Sinds 2002 werd dit event jaarlijks georganiseerd en tussen 2008 en 2020 tweejaarlijks. **De atelierwerking die anders eerder besloten van aard is wordt dan opengesteld aan het brede publiek;** de bewoners van de wijk en stad, maar ook kunstliefhebbers en experts krijgen dan een inkijk in alle kunstenaarsateliers van NUCLEO. Sinds 2020 werken we voor Open Ateliers samen met Kunstwerkt en de UFO partners, onder de noemer **Atelier in Beeld**.

Op **zondag 15 mei 2022** konden we eindelijk opnieuw fysiek onze deuren openstellen voor de [15de editie](#). Voor de eerste keer na twee online edities kon Open Ateliers 'live' plaatsvinden met echte bezoekers in echte ateliers. Naast de communicatie via **Atelier in Beeld**, dat Open Ateliers in heel Vlaanderen organiseert, zetten we zelf sterk in op communicatie via social media, onze website en een grote externe nieuwsbrief. Hierdoor konden de kunstenaars met eenzelfde huisstijl hun netwerk aanschrijven. We telden op de ganse dag zeker **2.000 bezoekers** (in de Lindenlei zelfs 1.140 uniek geturfde bezoekers!). Onder meer via samenwerking met Refu interim verwelkomden een 20-tal vrijwilligers de bezoekers aan de gebouwen en stuurden hen met een stadsplannetje op pad naar de andere gebouwen. Veel bezoekers waren blij dat ze opnieuw konden langskomen en probeerden zoveel mogelijk plekken mee te pikken. Ook de kunstenaars waren zeer tevreden met de opkomst, de positieve reacties en de interesse in hun werk.

Na het sluiten van de ateliers kwamen we met alle 180 kunstenaars op de koer van de Lindenlei samen om de prachtige dag (we hadden zalig zomerweer!) met een live pizza-bak af te sluiten.

Voor de editie van **7 mei 2023** werken we opnieuw samen met **Atelier in Beeld** en de **partnerorganisaties van UFO**. We zullen ditmaal extra vooral inzetten op digitale communicatie om de kosten te drukken en voorzien opnieuw een afsluitend moment met de kunstenaars (owv budgettaire redenen helaas zonder catering). We bekijken in overleg met de kunstenaars hoe we de opkomst in de verder afgelegen gebouwen zoals Antoine Van Hoorebekehof kunnen opkrikken. Hosts zullen de bezoekers opnieuw aan alle gebouwen verwelkomen en deze editie willen we ook extra inzetten op toegankelijkheid van de gebouwen.

foto: Samenkomst op de koer van de Lindenlei na de Open Ateliers #15

NUCLEO puur NUCLEO

Aangezien de kunstenaars tijdens de Open Ateliers niet de kans hebben om elkaars atelier te bezoeken, organiseren de kunstenaars van telkens één gebouw ook regelmatig een intern ontmoetingsmoment in hun ateliers onder de noemer 'NUCLEO puur NUCLEO'. Op zaterdag 10 september kwamen we zo samen bij de 'Hot dogz' van de kunstenaars van het Infirmerie. In 2023 beloofden de kunstenaars van de Vynckiertoren de organisatie op zich te nemen.

foto: Hot Dogz - NPN Infirmerie 10/09/2022

Busreis Breda & Tilburg

Op zondag 2 oktober 2022 organiseerde NUCLEO voor de tweede keer een busreis. We gingen naar Breda Photo en De Pont in Tilburg, waar een tentoonstelling van de IJslandse multimedia-kunstenaar Ragnar Kjartansson liep. Op de terugweg maakten we nog een korte stop aan de unieke 'Begroetingsbrug' van architect John Körmeling: het contragewicht of bascule boven in de ophaalbrug was bedoeld als atelier voor Tilburgse kunstenaars maar is oww stedenbouwkundige voorschriften nooit gerealiseerd.

foto: busreis 2 oktober 2022

Lazy River Cafe

Als afsluiter van het UFO-programma eind oktober (zie verder) organiseerden we een get-together voor alle kunstenaars bij NUCLEO in de kelder van de Stadhuissteeg. Het team van NUCLEO stond achter de bar om de kunstenaars te verwelkomen.

Feest 20 jarig bestaan NUCLEO

Op 2 december mochten we het 20-jarig bestaan van NUCLEO vieren met de kunstenaars en stakeholders van de organisatie in Café De Roes. We startten met een receptie en sloten de avond (lees ochtend) af in de danskelder van het café.

Communicatie

We konden in 2022 80 initiatieven van de NUCLEO-residenten op de **agenda van onze website** verspreiden. Ook via **sociale media** werd aandacht gegeven aan initiatieven van en voor de kunstenaars: Facebook: 4.700 volgens & Instagram: 3.867 volgers.

Tweewekelijks sturen we een interne nieuwsbrief '**oproepen op vrijdag**' waarin we interessante open calls voor wedstrijden, residenties e.d. bundelen. Sinds eind 2021 sturen we ook steeds een update over net opgestarte kunstenaars en nieuwe gebouwen, omdat we merkten dat er bij de kunstenaars ook nood is om betrokken te blijven bij het komen en gaan van andere kunstenaars binnen NUCLEO.

We bouwen in 2023 aan de ontwikkeling van een **nieuwe website**.

8. ONDERSTEUNING EN BENEFIET KUNSTENAARS BRAND BEGGA CONVENT

Op 24 november 2021 woedde er een hevige brand in het Begga Convent. Godzijdank was er die ochtend niemand in het gebouw aanwezig en zijn er geen gewonden gevallen. De 15 kunstenaars uit het gebouw werden geconfronteerd met het plots verlies van hun atelier en het aanwezige werk van jaren. Ook de emotionele impact was gigantisch. Voor NUCLEO als organisatie betekende dit het verlies van de plek waar alles begon, de plek waar NUCLEO opgericht werd door 3 kunstenaars in het Klein Begijnhof.

De ravage was enorm: naast vuur- en rookschade was er ook veel waterschade door het blussen. Het pand werd op burgemeestersbevel onbetreedbaar verklaard en het dichtleggen van het dak door de eigenaar duurde nog tot begin januari waardoor er extra regen- en sneeuwschade bij kwam aan de nog aanwezige inboedel. Toen de kunstenaars pas na 2 maanden aan hun materiaal konden in januari 2022, was zo goed als alles vernield. De volledige ontruiming en opkuis van het pand duurde nog tot 10 maart 2022. Op die dag kon NUCLEO na een intense 3,5 maand de deur van het Begga Convent definitief achter zich dicht trekken.

Foto: atelier Saar De Buysere in Begga Convent, voor / na

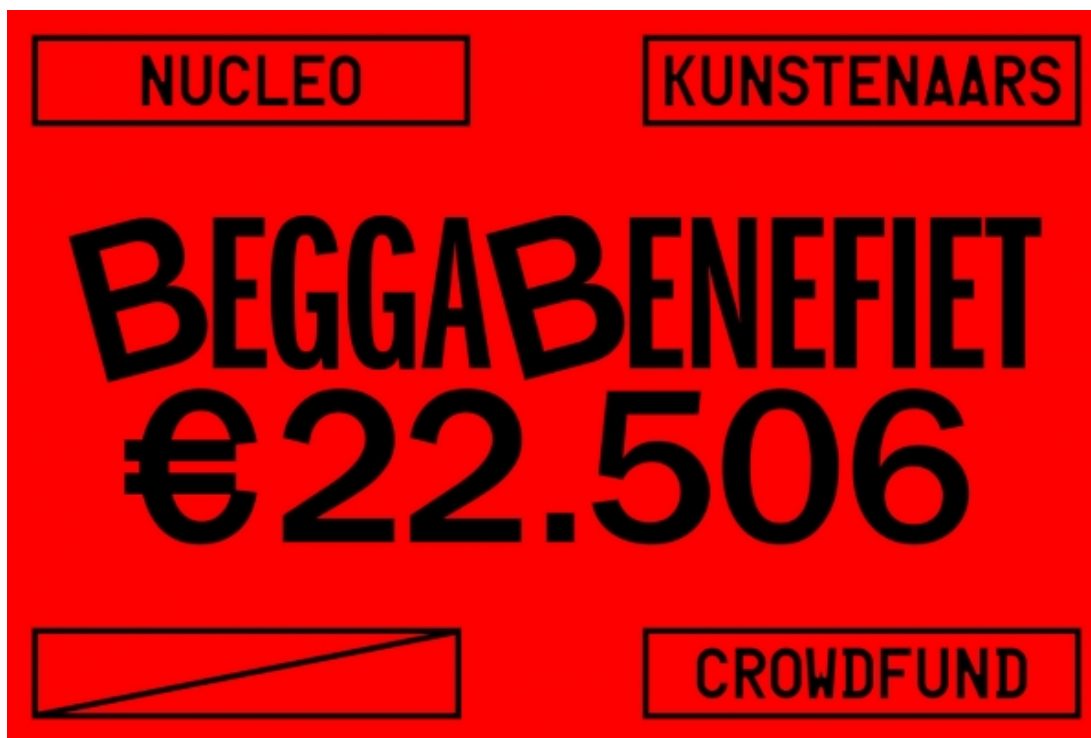
In de eerste fase zette NUCLEO vooral in op emotionele en praktische ondersteuning voor de 15 getroffen kunstenaars:

- de koffie stond maandenlang warm voor al wie nood had aan een babbel
- in samenspraak met CAW en Slachtofferhulp Politie werden concrete hulplijnen aangeboden
- het nieuwe ateliergebouw in de Vynckiertoren in december 2021 opstarten werd een absolute prioriteit
- een tijdelijke collega Kurt Stockman stond in voor ondersteuning bij de verhuis van de kunstenaars
- door de moeilijke betreding van een deel van het pand (een traphal was volledig weggebrand) huurde NUCLEO een gespecialiseerde firma in om de ontruiming van de diepst gelegen ruimtes veilig te laten verlopen.
- de solidariteit bij de andere kunstenaars in de ateliergebouwen was groot; er kwamen tientallen mensen helpen bij de verhuizen.

Ook de financiële nood was erg hoog bij de getroffen kunstenaars. NUCLEO besliste daarom om de kunstenaars de eerste 2 maanden huur van hun nieuw atelier kwijt te schelden. Om hen een nieuwe opstart te gunnen organiseerden we [Beggabenefiet](#). Steunen kon door een gift op [CROWDFUNDING.GENT](#) of door één van de werken te kopen die speciaal voor deze actie werden gedoneerd door collega kunstenaars. Het ingezamelde geld werd volledig en gelijkmatig onder de 15 getroffen kunstenaars verdeeld.

Beggabenefiet liep 1 maand. 74 kunstenaars doneerden één of meerdere werken

Er werd € 22.506 (€ 20.496 aan kunstverkoop) opgehaald voor de 15 getroffen kunstenaars.

Dank aan alle kunstenaars die werk doneerden: Anne Beumer, Anne Podevyn, Anne Vanoutryve, Annouk Thys, Arne Bastien, Bert Joostens, Carlos Caballero, Corry Vandermassen, Dolores Bouckaert, Eddy De Buf, Emma Mortier, eric van de Pitte, Freek Willems, Galerij Eyckerman De Buysere, Georgia Kokot, Guy Slabbinck, Hallveig Agustsdottir, Hilde Van Canneyt, Hilde Van Wambeke, Ilse Popelier, Ines Claus, Irja Syvertsen, Isa D'hondt, Isabel Devos, Jan Vandeplancke, Jan Vermandere, Jana Vasiljevic, Jean-Marie Bytebier, Jens Wijnendaele, Joëlle Dubois, Joke Raes, Jonas Nachtergaele, Jonas Vanderbeke, Jonathan De Maeyer, Kasper De Vos, Kristof Vande Wege, KUNSTENAARS INFIRMERIE, Kurt Stockman, Laurence Decraene, Leen galle, Liesbeth Henderickx, Lieve D'hondt, Lieven LEFERE, Lore Rabaut, Louise Degraeve, Maarten De Saeger, Marijn Dionys, Marjolein Labeeu, Martien Van Beeck, Nicolas Van Parys, Nicoline van Stapele, Niels Keteleers, Nina Van denbempt, Penelope Deltour, Peter H. Waterschoot, Philippe Badert, Pirò Pallaghy, Ritsart Gobyn, Roeland Zijlstra, Sabine Oosterlynck, Sam Eggermont, Sara Plantefève-Castryck, Sarah Eyckerman, Simon Debbaut-L'Ecluse, Sofie Deckers, Stephanie Gildemyn, Tessa R Groenewoud, Thomas De Ben, Thomas Renwart, Topo Copy, Valery Konevin, Veronika Bezdenejnykh, Willem Cole en Willem Vermoere.

Ook voor NUCLEO zelf was de brand **financieel** een zware dobber. Veel van de gemaakte kosten hadden immers te maken met ondersteuning bij ontruiming en verhuis van de kunstenaars, terwijl de verzekeringspolis in principe slechts de eigen inboedel van NUCLEO zou dekken. Maar hier bleek de verzekeringsmaatschappij heel fair: ook de gespecialiseerde firma die voor een veilig ontruiming voor de kunstenaarsinboedel zorgde werd vergoed. Uiteraard werden personeelskosten en kwijtgescholden huurinkomsten niet gedekt.

Van de 15 getroffen kunstenaars hadden bleken slechts twee personen hun inboedel verzekerd, wat een vrije keuze is die bij de gebruikers zelf ligt. **NUCLEO wil in 2023 een nog bredere administratief-ondersteunende rol opnemen door de kunstenaars extra te informeren over het belang van een inboedelverzekering en te bekijken of we met onze makelaar een polis kunnen opzetten waar de kunstenaars gemakkelijk en vrij kunnen op intekenen.**

1. CONTEXT

In haar meest traditionele betekenis ontwikkelt een atelierorganisatie al dan niet tijdelijke werkruimte om deze vervolgens betaalbaar aan te bieden aan kunstenaars. **De voorbije jaren is de context waarbinnen de atelierorganisaties zichzelf vormgeven of moeten standhouden, echter onderwerp van radicale veranderingen.**

Een veranderende vastgoedcontext waarin steeds minder plaats en betaalbare ruimte is voor kunst, maakt de missie van NUCLEO om betaalbare ruimte voor kunstenaars aan te bieden meer dan ooit essentieel. Maar ruimte is niet de enige nood onder kunstenaars. Zo ondervinden we in onze dagelijkse werking ook een toenemende **nood aan inhoudelijke en zakelijke ondersteuning**. Om zichzelf beter te wapenen tegen precariteit en een sterke praktijk te kunnen opbouwen hebben kunstenaars ook nood aan **informatievoorziening, inhoudelijke ondersteuning, zichtbaarheid en netwerken**. We constateren dat de nood aan ruimte dus niet alleen gaat over het atelier en de fysieke werkruimte. Er is onder kunstenaars ook een grote nood aan mentale ruimte: **ontwikkeling, dialoog, reflectie, zakelijke ondersteuning** - observaties die worden onderbouwd door onderzoeken van o.a. Kunstenpunt, waarin wordt gewezen op de precaire (inkomens)positie van kunstenaars en de nood aan ruimte voor ontwikkeling van de artistieke praktijk². De corona crisis heeft deze noden nog verscherpt.

Atelierorganisaties herdenken door deze ontwikkelingen de rol zij kunnen spelen in het ecosysteem van de beeldende kunsten. Dit biedt ook een strategisch antwoord op de vraag naar meerwaarde ten aanzien van andere leegstandbeheerders: **inzetten op de brede ondersteuning van de kunstenaarspraktijk, aansluitend op de noden van kunstenaars, naast het inzetten op de blijvende nood aan infrastructuur**. De missie van de hedendaagse atelierorganisatie evolueert daarmee naar een organisatie die ijvert voor het vrijwaren van fysieke én mentale ruimte voor artistieke ontwikkeling. We zien deze evolutie eveneens bij de andere Vlaamse atelierorganisaties.

2. BLANCO

2.1. Concept

BLANCO is de noemer waaronder NUCLEO haar **platformfunctie** uitbouwt en **biedt een venster op het werk van de bij NUCLEO residerende kunstenaars**, met aandacht voor **experiment, reflectie, ontmoeting en presentatie**.

Vanuit de dagelijkse praktijk in de atelierwerking en een diepgaande bevraging van de kunstenaars in de ateliers van NUCLEO detecteerden we een grote **nood aan een laagdrempelige projectruimte**. BLANCO werd in 2015 in eerste instantie opgestart als antwoord op deze vraag en opende daarom een onderzoeks- en presentatieplek in één van de ateliergebouwen om plaats te geven aan kunstenaarsinitiatief. Daarnaast treedt BLANCO met verschillende projecten ook buiten de muren van de eigen panden. Zo stimuleren we de kunstenaars om met hun werk in dialoog te treden met de wereld buiten het atelier.

Kunstenaars die werden geselecteerd door de toewijzingscommissie en een atelier bij NUCLEO gebruiken, worden op deze manier zowel faciliterend als artistiek-inhoudelijk ondersteund. BLANCO is dus verankerd in de atelierwerking van NUCLEO en bouwt er verdiepend op verder.

BLANCO is rechtstreeks geënt op de atelierwerking van NUCLEO en is daarmee uniek in het veld. De noodzaak van de verbreding van het begrip atelier is in hoofdzaak de motor geweest van het opzetten van BLANCO en vormt dus een wezenlijk onderdeel van haar bestaansrecht. BLANCO opereert niet vanuit een klassieke curatorische visie en geniet daarom een neutraal karakter waarin de kunstenaar, zijn/haar persoonlijk artistiek traject en/of de werkomgeving primeert, en niet het programma.

² Zie de publicaties: "D.I.T" (do it together) > issuu.com/kunstenpuntflandersartsinstitute/docs/kunstenpocket_3_nl; en "Reframing the International" > https://issuu.com/kunstenpuntflandersartsinstitute/docs/kp2_nl_web; alsook het onderzoek "Loont Passie?" > <https://www.kunsten.be/dossiers/perspectief-kunstenaar/kunstenaarcentraal/609-loont-passie-een-onderzoek-naar-de-sociaal-economische-positie-van-professionele-kunstenaars-in-vlaanderen>

Tweeledige werking

De werking van BLANCO kent een tweeledige inzet: enerzijds zetten we in op **initiatieven van kunstenaars** in de onderzoeks- en presentatieruimte in ateliergebouw de Veeartsenijschool, anderzijds wordt er met een **projectwerking** ingezet op initiatieven die worden geïnitieerd vanuit BLANCO zelf, waarin kunstenaars in de kijker worden geplaatst door ze te betrekken bij specifieke ingrepen, trajecten, creatieopdrachten en locatiegebonden projecten, ook in de publieke ruimte. Hiervoor zoekt BLANCO actief naar 'lege' zones, in de stad, op papier, ... en vraagt het kunstenaars te reageren op een specifieke context.

BLANCO werkt met een grote, diverse groep kunstenaars. Wat hen verbindt is dat ze allen een atelier hebben bij NUCLEO, maar ze hebben ieder een eigen verhaal en specifieke noden. BLANCO biedt met haar werking antwoorden op vragen en noden op vlak van ondersteuning, maar creëert ook mogelijkheden en opportuniteiten voor kunstenaars om in dialoog te gaan met een publiek en met elkaar. Het geheel vormt een **toegankelijk en laagdrempelig platform** dat een staalkaart brengt van de NUCLEO residenten met aandacht voor de diversiteit binnen de groep.

Op deze manier werkt BLANCO het jaar rond met de kunstenaars in residentie en ontstaat de mogelijkheid om ook dieper, langer en in een **gepersonaliseerd traject** met hen te werken in een dialoog die effectief gelinkt is aan hun praktijk. Hieruit vloeien korte en lange wisselwerkingen voort, die soms ook buiten de werking van BLANCO en NUCLEO hun effect hebben.

Communicatie

BLANCO zorgt voor een overkoepelende (online) communicatie omtrent de kunstenaarsinitiatieven in de zaal en de projectwerking. Er is een uitgebreide archivering in beeld en tekst en aankondiging van aankomende activiteiten op facebook, instagram en op de eigen website. Ook via nieuwsbrieven en online agenda's, kunstblogs, facebook-groepen en pagina's houden we ons publiek op de hoogte. (<http://uitdatabank.be...>)

BLANCO Facebook / <https://www.facebook.com/blanconucleo>

BLANCO Instagram / https://www.instagram.com/blanco_platform

Verder blijven we alert voor opportuniteiten en kansen die ontstaan binnen de dynamiek van het brede Gentse cultuurlandschap en sluiten we indien van toepassing aan bij bepaalde netwerken, stedelijke initiatieven en 'kapstok-events' zoals GKO, tumultingent, Gent Kunst, Arsenaal etc om de werking actief te verbinden met het kunstenveld in de stad.

2.2. BLANCO: de ruimte

[onderzoeks- en presentatieruimte, ateliergebouw de Veeartsenijschool](#)

Initiatieven van kunstenaars

Binnen de werking in de zaal in de Veeartsenijschool staan experiment, ontmoeting en kunstenaarsinitiatief voorop. Deze ruimte biedt kunstenaars mogelijkheden hun inhoudelijke en praktische werkprocessen uit te lichten en hun werk en praktijk openbaar te maken. Het is een neutrale ruimte waar kunstenaars tijdelijk aan de slag kunnen om een eigen invulling te installeren.

De ruimte wordt opgevat als een **groot tijdelijk atelier**, het verlengde van het 'eigen atelier', waar een kunstenaar zaken kan uitproberen die in het eigen atelier niet mogelijk zijn, en dit zowel publiek als besloten. De ruimte kan **gedurende maximum twee weken** worden gebruikt door **NUCLEO-residenten** voor **try-out, experiment, proefopstellingen, lezingen en exposities, en dit met of zonder publiek**. We stimuleren hiermee actief het kunstenaarsinitiatief, de dialoog met de buitenwereld en het aangaan van samenwerkingen met kunstenaars en curatoren van buiten NUCLEO. Daarmee bieden we een antwoord op de noden van kunstenaars cf. onze bevraging: nood aan ontmoeting, peer to peer, tijdelijke werkruimte en laagdrempelige opportuniteiten voor exposure.

BLANCO werkt hier in hoofdzaak **ondersteunend en faciliterend**: volgens het initiatief van de kunstenaar wordt gezocht hoe er vanuit BLANCO op maat kan worden begeleid, zowel inhoudelijk, productioneel als op vlak van communicatie.

Aanvullend programma in de zaal

We bekijken ook kunstenaarsinitiatieven waarin BLANCO een **actieve verbindende en organisatorische rol** kan opnemen, zoals bv interne kennisdeling via workshops, vragen en initiatieven op maat. **Externe projecten waar verbinding en ontmoeting tussen kunstenaars centraal staat**, kunnen worden gefaciliteerd indien ze een meerwaarde voor de kunstenaars in residentie of de organisatie betekenen. Zo zette BLANCO in het verleden mee de schouders onder een tekensessie rond 'The Borderline Books' i.s.m. S.M.A.K. en zette het de deur open voor een rondetafel rond de nieuwe Vlaamse kunstkoopregeling waarbij men specifiek feedback en input vroeg van NUCLEO residenten.

Uiteraard kan de ruimte ook ingezet worden voor de **BLANCO projectwerking, andere NUCLEO initiatieven zoals Open Ateliers, en wordt er koppeling gezocht met externe verbindende kunstgerelateerde activiteiten zoals Gent Matinees en Museumnacht**. Soms worden activiteiten gecombineerd, en wordt een tentoonstelling of opstelling het decor van een infosessie, enz.

De vraag blijft overweldigend: de ruimte is nagenoeg volledig volgeboekt tot december 2022. Een blik op de (interne) planningsagenda >> <https://www.nucleo.be/blancoproject/index/nl/60>

Bezoekers

Een publiek kunstenaarsinitiatief in de BLANCO-ruimte, met een maximale looptijd van twee weken, ontvangt **gemiddeld een 100-tal bezoekers**. Dit aantal is o.a. afhankelijk van het netwerk van de kunstenaar zelf, de intentie (eerder try-out, of volwaardige tentoonstelling, ...), maar ook het resultaat van een **groeidend vast BLANCO publiek**. We stellen vast dat BLANCO meer en meer naambekendheid geniet waardoor een vast publiek zijn weg (terug)vindt naar de zaal. De kunstenaars geven bij evaluatie telkens aan verrast te zijn door de interesse van buiten het eigen netwerk en geven mee dat hun initiatief vaak **aanleiding is voor andere projecten** (solotentoonstellingen, publicaties, atelierbezoeken, deelname aan groepstentoonstellingen, interviews,...) en ook verkoop.

OVERZICHT ACTIVITEITEN BLANCO — 2022 *(beeldmateriaal in bijlage)*

27 exposities

28 NUCLEO residenten stelden tentoon

7 keer werd de ruimte ingenomen door een collectief

2 keer gingen initiatiefnemers in dialoog met andere NUCLEO residenten

12 keer gingen initiatiefnemers in dialoog met externen

10 keer konden we spreken van een groepstentoonstelling (vanaf 3+ kunstenaars)

in totaal toonden 87 kunstenaars er hun werk (intern + extern)

7 'specials'

1. mentormentor *verzameld werk 02* (5 betrokken kunstenaars)
2. SPK fotografencollectief groepstentoonstelling (5 betrokken kunstenaars)
3. *Lifting takes more than muscle* groepsproject rond een concept van Kobe Wens (5 betrokken kunstenaars)
4. mentormentor *MSTRCLSS - Mashid Mohadjerin* (9 betrokken kunstenaars)
5. *Music For Library* - opstelling van een bibliotheek met live klank / muziek (9 betrokken klankkunstenaars)
6. SPKfotografencollectief oktobershow, groepstentoonstelling (5 betrokken kunstenaars)
7. *RECOLLECT* Expo gecureerd door Felix Ysenbaert (totaalproject beeld en geluid (18 betrokken kunstenaars)

5 niet publieke werkperiodes

Overzicht activiteiten in de BLANCO ruimte(s)

In het overzicht werd 1 project opgenomen dat plaatsvond in een andere tijdelijke locatie, de voormalige Lazy River Jazzclub..

datum / initiatiefnemer / titel

- 27/12/2021 > 09/01/2022 — Leyla Aydoslu: try-out
- 10/01/2022 > 23/01/2023 — mentormentor *verzameld werk 02*: Yuri Andries, Ato Kwamina Hasford, Naima El Kadi, Karel Saelaert, Stijn Seys
- 24/01/2022 > 07/02/2022 — Geert Marijnissen: *SCRATCHCARD LULLABY* - Jonas Delaey, Geert Marijnissen, Mathias Berner
- 08/02/2022 > 13/02/2022 — Ilse Popelier: *Always pack your swimsuit* — Ilse Popelier
- 14/02/2022 > 27/02/2022 — Arian Christiaens 5PK groepstentoonstelling: Arian Christiaens, Bert Bossaert, Hanne Lamon, Kaat Pype, Sarah Eechaut o.l.v. curator Céline Butaye
- 28/02/2022 > 06/03/2022 — Lien Buysens: try-out
- 07/03/2022 > 21/03/2022 — Isa D'hondt: *Ce qui reste* — Isa D'Hondt & Ingrid Ravoet
- 22/03/2022 > 04/04/2022 — Jonas Vanderbeke: *The red sun is high, the blue low*: Jonas Vanderbeke
- 05/04/2022 > 06/04/2022 — Roos Nieboer: try-out
- 07/04/2022 > 10/04/2022 — Eddy de Buf: try-out
- 11/04/2022 > 18/04/2022 — Fen De Winter: *Alleen Fen*: Fen De Winter
- 19/04/2022 > 01/05/2022 — Willem Cole: *INVENTARIS / IANA*: Willem Cole
- 02/05/2022 > 15/05/2022 — Manon De Craene: *Travelling without moving*: Elisia Poelman, Manon De Craene, Gilles Dedecker
- 06/05/2022 > 15/05/2022 — Klaas Van der Linden: *CONNECTED*: Klaas Van der Linden @ Lazy River
- 16/05/2022 > 30/05/2022 — Kobe Wens: *Lifting takes more than muscle*: Eva van Aken, Iwein De Keyzer, Kobe Wens, lien Van den Abbeele, Lyn de Weijer
- 31/05/2022 > 12/06/2022 — Cecilia Jaime: *I wish I was there*: Cecilia Jaime
- 13/06/2022 > 19/06/2022 — Golnesa Rezaneshad: *Weaving the past into the present*: Golnesa Rezaneshad
- 20/06/2022 > 27/06/2022 — Alison Souffreau: *Garden lovers* Nora De Decker, Alison Souffreau
- 28/06/2022 > 04/07/2022 — Shervine Sheikh Rezaei: *Sundog Machine*: Elias Peeters x Shervine Sheikh Rezaei
- 05/07/2022 > 12/07/2022 — Manon Clement: *Let this be a place where we celebrate the past*: Manon Clement
- 13/07/2022 > 31/07/2022 — Thomas Renwart: *Universal pictures*: Thomas Renwart, Bert De Geyter
- 01/08/2022 > 14/08/2022 — Linde Dumolein: *Veel te Veel*: Linde Dumolein
- 15/08/2022 > 28/08/2022 — mentormentor masterclass: OA resultaten *masterclass Mashid Mohadjerin*
- 29/08/2022 > 11/09/2022 — Ankie Dupont: *& MY YELLOW BLANKET*: Dupani
- 12/09/2022 > 02/10/2022 — Jan Laroy: *Expo*: Jan Laroy
- 03/10/2022 > 09/10/2022 — Topo Copy Music For Library: *Music For Library Selfpublishing versus Live impro music*: Jonas Nachtergaele, jens Wijnendaele, Homan, Glen Steenkiste, Kobe Wens, Charo Calvo, Maarten Deros & Friend, Kurt Stockman
- 10/10/2022 > 16/10/2022 — 5PK: *5PK Oktobershow*: Arian Christiaens, Bert Bossaert, Hanne Lamon, Kaat Pype en Sarah Eechaut
- 17/10/2022 > 31/10/2022 — Louise Degraeve: try-out
- 01/11/2022 > 13/11/2022 — Roos Nieboer: Roos Nieboer en Samantha Vlamming werken achter gesloten deuren.
- 14/11/2022 > 27/11/2022 — Eddy De Buf: *Verloren Voorwerpen*: Eddy De Buf
- 28/11/2022 > 04/12/2022 — Leen Galle: *Heroes*: Leen Galle
- 05/12/2022 > 19/12/2022 — mentormentor: *Verzameld Werk 03*: Els Dierick, Michael Knizova, Nessa Pauwels, Nick Verhaeghe
- 20/12/2022 > 02/01/2023 — Felix Ysenbaert: *RECOLLECT EXPO: I Kill Screen*, L.Wie Clapéron, Raveyards, Ysbear, Willem Deschryver, Wout Demeyere, Lotta Mächs, Brennt, Trwoflox, Rien Coorevits, Spacemakers, Felix De Kapitein, Michel Steppe, Joachim Dumoulin, Legrand Collection, Joren Vandenbroucke, Edouard Schneider

2.3. BLANCO: de projectwerking

initiatieven vanuit BLANCO

BLANCO zoekt voor de projectwerking actief naar '**lege zones**' en duikt met specifieke ingrepen en **locatiegebonden projecten** op in **de publieke ruimte** maar bv ook in **magazines**, waar kunstenaars afwisselend een invulling geven aan een specifieke plek, en reageren op een gegeven context.

BLANCO blijft alert voor 'nieuwe blanco zones' en speurt naar opportuniteiten, zowel in het stedelijk weefsel waar (nieuwe) ruimtes maar ook de publieke ruimte kansen biedt, maar ook waar minder fysieke leemten kunnen worden bespeeld, zoals een column in een magazine, een tijdslot in een voorprogramma bij podiumkunst,... Zo wil BLANCO nieuwe (tijdelijke) projecten blijven opzetten, samenwerkingen aangaan en de projectwerking blijven vernieuwen.

PROGRAMMA PROJECTWERKING 2022 – initiatieven van BLANCO op locatie

(beeldmateriaal in bijlage)

4 kunstenaars namen deel aan locatie projecten

4 kunstenaars kregen een Carte Blanche in KUNSTLETTERS magazine (waarvan 3 extern via de partners van UFO)

1 kunstenaar kreeg een online beeldreportage gemaakt door fotograaf Yuri Andries

11 NUCLEO residenten en 4 externe kunstenaars stelden tentoon te Oostende binnen het project AHWNN.

• BLANCO ICC

Sinds mei 2020 geeft BLANCO een muur van het **congrescentrum ICC Gent**, aan de rand van het citadelpark, als canvas aan een kunstenaar. Er wordt op onregelmatige basis gewisseld.

- 01/10/2022 — ongoing | Pieter Rosseel: *Volgens strikte regels*
- In de zomer van 2023 plannen we een volgend werk

• BLANCO TWEEBRUGGEN

Sinds januari 2016 geeft BLANCO op onregelmatige basis een nieuwe artistieke invulling aan een muur op de gevel van **Hotelschool Gent in de Tweebruggenstraat**. Er wordt op onregelmatige basis gewisseld.

- 01/02/2022 — ongoing: Sara Plantefève Castryck, *Flow*
- In april 2023 plannen we een volgend werk.

• BLANCO HOOGPOORT

Aan de **zijgevel van het Gentse Stadhuis** hangen enkele **houten vitrinekastjes**, voormalige mededelingskasten. Vanaf voorjaar 2016 laat BLANCO er op onregelmatige tijdstippen een andere kunstenaar een boodschap of visuele mededeling aan de bevolking formuleren.

- 01/07 — Lien Buysens: *Verschillende omstandigheden*
- in mei 2023 plannen we een volgend werk

• BLANCO STADHUISSTEEG

In december 2021 namen we ook de **houten vitrinekastjes**, voormalige mededelingskasten in de Stadhuissteeg in gebruik.

- 23/12/2001 — ongoing | Jonathan De Maeyer, *Selections from the locus amoenis project*
- in juni 2023 plannen we een volgend werk

• BLANCO KUNSTLETTERS

Met de rubriek 'CARTE BLANCHE' geeft BLANCO sinds januari 2019 kunstenaars vrij spel in *Kunstletters magazine* van Kunstwerkt. Hier vormen twee lege vellen papier en een carte blanche het speelveld. Viermaal per jaar vangt Kunstletters magazine de passie van het maken van beeldende kunst in woorden en beelden. **De kunstenaars voor deze BLANCO rubriek worden geselecteerd i.s.m. de partners uit de koepel van atelierorganisaties UFO:** MORPHO uit Antwerpen, Cas-co uit Leuven, Level Five uit Brussel, De Tank van het Entrepot uit Brugge en Vonk uit Hasselt/Genk.

In 2022 kregen vier kunstenaars een spread in het magazine:

- Carte Blanche #13 — 01/01 – 31/03 — Maarten De Nayer ism Cas-co, Leuven
- Carte Blanche #14 — 01/04 – 30/06 — Emma Terweduwe, NUCLEO
- Carte Blanche #15 — 01/07 – 30/09 — Hennie Mahieu ism De Tank, Brugge
- Carte Blanche #16 — 01/10 – 31/12 — Edith Bories ism Level Five, Brussel

We zetten ook in 2023 de samenwerking met Kunstletters verder en geven dan opnieuw 4 kunstenaars een Carte Blanche in het magazine.

• BLANCO — AHWNN

A horse with no name gallery, [AHWNN](#) voor de vrienden, is een nieuwe plek voor hedendaagse kunst op de kelderverdieping van *Bonjour Ostende* aan het Leopoldplein. Tussen 14 juli en 15 augustus 2022 nodigde AHWNN er in samenwerking met BLANCO, vijf weken lang elke week drie kunstenaars uit. Elk van hen stelde er van donderdag tot en met maandag recent werk voor. Kort, krachtig, en steeds in dialoog met de ruimte. BLANCO stelde hiervoor telkens één kunstenaar aan als spilfiguur die vervolgens een trio samenstelde voor één van de periodes. De deelnemers aan de vijf exposities werden achteraf onder de noemer *THIS WAS LAST SUMMER* samengebracht in een tentoonstelling van één maand, samengesteld door *Stijn Cole*.

1. 14 - 18/07/2022: *The Joke of the Elephant* — Veronika Bezdeneinykh, Klaas Op De Beéck & Karel Thienpont
2. 21 - 25/07/2022: *AU BORD DES IMAGES* — Ines Claus, Ruth van Haren Noman & Jan Vandeplancke
3. 28/07 - 01/08/2022: *HAPPY HOUSE* — Sven Boel, Melissa Ghiette & Pieter De Clercq
4. 04 - 08/08/2022: *Bending a sunbeam* — Geert marijnissen, Mathias Berner & Jonas Delaey
5. 11 - 15/08/2022: *ON TOP OF THE WORLD* — Jana Vasiljević, Sidney Aelbrecht & Alexander Robyn
6. 16/09 - 16/10/2022: *THIS WAS LAST SUMMER* — samengesteld door Stijn Cole
Veronika Bezdeneinykh, Klaas Op De Beéck, Karel Thienpont, Ines Claus, Ruth van Haren Noman, Jan Vandeplancke, Sven Boel, Melissa Ghiette, Pieter De Clercq, Geert marijnissen, Mathias Berner, Jonas Delaey, Jana Vasiljević, Sidney Aelbrecht & Alexander Robyn.

Er lopen gesprekken om de samenwerking met AHWNN in 2023 verder te zetten.

• BLANCO VISITE

Onder de noemer VISITE sturen we fotograaf [Yuri Andries](#) op pad om een reeks portretten te maken van kunstenaars in hun werkomgeving/atelier. Deze fotoreeksen worden online gepubliceerd, op onze website en social media. de fotoreeksen worden ook ter beschikking gesteld voor later gebruik aan de kunstenaars in kwestie.

- 15/09/2022 — visite #4 — Sven Boel

Ook in 2023 sturen we fotograaf Yuri Andries weer op pad en zullen zo een 3-tal kunstenaars met een fotoreportage in de kijker zetten / portretteren.

• BLANCO @ SPHINX 2023

BLANCO werkt aan een reeks van drie interventies in en in samenwerking met SPHINX cinema, in het café, in de traditie van het stopgezette initiatief de Witte Muur.

De exposities zullen telkens twee maand duren. (mei/juni — sept/okt — nov/dec)

3. SUPPORT

3.1 Concept

Professionele ondersteuning is een kritische succesfactor voor een duurzame artistieke loopbaanontwikkeling³. Verschillende organisaties in Vlaanderen bieden dan ook ondersteunende programma's voor kunstenaars aan. Kleinere structuren (alternatieve managementbureaus) zoals Auguste Orts, Jubilee en Arp zijn er vaak voor een beperkt aantal kunstenaars, of zijn opgezet door een groep kunstenaars om samen hun individuele praktijken te ondersteunen. Atelierorganisaties MORPHO, Cas-co, VONK, Level Five en De Tank (Het Entrepot) in de verschillende Vlaamse steden en Brussel organiseren op uiteenlopende manieren ondersteunende activiteiten. De meeste ondersteunende programma's zijn sterk selectief (vb MORPHO, ontwikkelingsprogramma Kunsthal Gent). Voor het uitwerken van een geïntegreerd kunstenaarsbeleid is NUCLEO vertrokken vanuit de vraag: Hoe een bredere groep kunstenaars te ondersteunen?

[SUPPORT](#) werd in 2019 geconceptualiseerd en ambitieert een uitbreiding van de ondersteunende activiteiten van NUCLEO naar een bredere doelgroep van professionele en startende beeldend kunstenaars. SUPPORT richt zich dus ook op kunstenaars die (nog) géén atelier bij NUCLEO hebben, op starters die hun praktijk willen opbouwen, maar bijvoorbeeld ook (internationale) kunstenaars die tijdelijk in Gent en omgeving willen komen werken.

SUPPORT biedt daarmee een nieuw programma van ondersteunende activiteiten voor de ontwikkeling van de artistieke praktijk voor kunstenaars uit Gent en omstreken, waarmee we willen bijdragen aan de positie van de kunstenaars in de stad. Het programma is zo opgebouwd dat het aan een kleine groep kunstenaars verdiepende ondersteuning biedt, maar tegelijkertijd een grotere groep bereikt met verschillende kennisdelingstools. Het totaal aan ondersteunende activiteiten naast de platformactiviteiten van BLANCO wordt naar buiten gebracht als een jaarprogramma. Dat betekent dat er een doorlopende ondersteuning aan kunstenaars plaatsvindt; uit onderzoek blijkt dat kunstenaars wijzen op het belang van langdurige ondersteuning in plaats van deelnemen aan occasionele activiteiten⁴. Het programma wordt regelmatig gecommuniceerd naar de bredere artistieke gemeenschap.

In de voorbije jaren zijn verschillende ambities onderzocht als onderdeel van het ondersteunend programma zoals het opzetten van een atelierprijs voor startende kunstenaars, inzet van tijdelijke gebouwen voor nieuwe samenwerkingsprojecten of residenties (zoals Lazy River Workspace in de Stadhuissteeg in 2021), samenstellen van een expertpoule (een team van SUPPORTers), kennisdelingsworkshops tussen NUCLEO-kunstenaars structureel organiseren, ook met externe expertise, en ze toegankelijk maken voor een bredere groep geïnteresseerden, onderzoek naar een gezamenlijke studiereis voor kunstenaars en onderzoeken naar mogelijkheden voor toegang tot specifieke lesmodules van LUCA – en bijbehorende toegang tot LUCA's werkplaatsen.

In 2021 organiseerde NUCLEO de trajecten SUPPORT #1 en SUPPORT #2: *SUPPORT STRUCTURES*.

In 2022 liep SUPPORT #3 en startte SUPPORT STUDIO op, een vervolg op SUPPORT #2.

³ bron: Janssens, J, Reframing the international, zie [Kunstenpocket #2 | \(Re\)framing the International \(NL\)](#) en [Kritische Succesfactoren van de Vlaamse kunsten synthesesetext](#)

⁴ Mapping Artist's Professional Development Programmes in the UK: Knowledge and Skills, Rebecca Gordon-Nesbitt, Chisenhale Gallery 2015, p 33 – 36.

3.2 SUPPORT #3: 5 teksten door Hilde Van Canneyt

We lanceerden eind 2021 een open call voor vijf ontmoetingen met de kunstjournaliste Hilde Van Canneyt, waarna ze een tekst schreef over het werk en de artistieke praktijk. Er werden vijf kunstenaars geselecteerd met wie Hilde in 2022 in gesprek ging. Het resultaat zijn vijf teksten in de vorm van een interview over het werk van de kunstenaar.

- ▶ [Interview met Leyla Aydoslu](#)
- ▶ [Interview met Dolores Bouckaert](#)
- ▶ [Interview met Jeroen Frateur](#)
- ▶ [Interview met Anja Hellebaut van mentormentor](#)
- ▶ [Interview met Juanan Soria](#)

3.3 SUPPORT STUDIO

Als uitkomst van het traject van SUPPORT #2 *SUPPORT STRUCTURES* kwam het onderstaande voorstel om collectieve werkruimte op te starten. Dit voorstel werd in de loop van 2022 uitgerold onder de noemer SUPPORT STUDIO. SUPPORT STUDIO functioneert als een zelfsturend collectief van kunstenaars, dat ondersteunende en verdiepende activiteiten voor een brede groep kunstenaars programmeert, en dit ingebed in de werking van NUCLEO.

Dit is een voorstel voor een collectieve (werk)ruimte voor beginnende Gentse kunstenaars binnen de atelierwerking van NUCLEO. Dit voorstel is opgesteld door beginnende Gentse kunstenaars die deelnamen aan SUPPORT STRUCTURES van NUCLEO, dus voor beginnende kunstenaars, door beginnende kunstenaars. In de SUPPORT STRUCTURES meetings kwam de nood aan collectiviteit en aan ruimte voor beginnende kunstenaars steeds naar voren. Dit is ons antwoord op deze nood, onze manier om letterlijk en figuurlijk ruimte te proberen maken voor niet alleen onze noden, maar ook voor de noden van de beginnende kunstenaars die nog na ons gaan komen. Dit is waar we nu ruimte voor vragen: voor ons!

Marthe, Sofie, Merel, Dupani, Lode

“SUPPORT STRUCTURES in 2021 toonde bij de deelnemende kunstenaars de nood aan van een actieve gezamenlijke werkplek, een ondersteunende omgeving net na het afstuderen, een verbinding met collega-kunstenaars, zich erkend voelen, deel uitmaken van een gemeenschap en gedeelde inspiratie (kennis-netwerk / positieve energie/praktisch). Deze noodzaak mondde uit in het concrete voorstel: SUPPORT STUDIO.

SUPPORT STUDIO wordt een duurzame, collectieve ondersteunende ruimte voor beginnende beeldende kunstenaars in Gent. De net-afgestudeerde of net-in-Gent-wonende kunstenaar kan hier een balans vinden tussen de ontwikkeling van de individuele praktijk, en het uitbouwen van een netwerk via een gezamenlijk engagement en het zelf organiseren van een ondersteunend programma. SUPPORT STUDIO richt zich (afhankelijk van de beschikbare ruimte) op 6 tot 10 kunstenaars die tijdelijk (minimaal 1, max. 3 jaar) een gezamenlijk engagement willen opnemen.

De kunstenaars in de SUPPORT STUDIO maken actief gebruik van de ruimte, waarbij praktijkervaringen, positieve energie, kennis en materiaal worden uitgewisseld. Daarnaast engageren zij zich tot het organiseren van een gezamenlijk publiek programma en komen wekelijks samen over de collectieve werking. De groep bestaat uit een gevarieerde mix van artistieke profielen: kunstenaars, ontwerpers, kunstenaar-curatoren, ... Deelnemers volgen elkaar op via een geleidelijk doorschuifstelsel. Potentiële nieuwe deelnemers passeren eerst via de toewijzingscommissie van NUCLEO, vervolgens beslist de groep elk jaar in overeenkomst wie er blijft, wie er bijkomt en weggaat. Ieder jaar komt er één derde van de plaatsen vrij.

De werking van SUPPORT STUDIO valt onder de atelierorganisatie NUCLEO. Het gebouw en de gedeelde werkruimte worden beheerd door NUCLEO, de kunstenaars betalen een beperkte huur. De publieke ruimte maakt de essentie uit van het SUPPORT STUDIO programma en wordt financieel ondersteund door NUCLEO.”

Relevant in dit verband is ook het artikel [Open brief: 'We hebben de kunstschool niet doorzwommen om nu ondergeduwd te worden'](#) in Rekto:verso.

Het voorstel werd aanvaard en er werd een werkingsbudget vrijgemaakt van 5.000€ voor de tweede jaarhelft van 2022 waarmee de groep een programma kon ontwikkelen. In de Vynckier-site werd er op de 1ste verdieping een gemeenschappelijke ruimte met individuele atelierruimtes rondom voorzien. In juni 2022 lanceerden de trekkers een open call, waarna een groep werd uitgebreid. De leden van SUPPORT STUDIO in 2022 waren Dupani, Felix Ysenbaert, Sophia Aristidou, Charley Van den Steenhoven, Onur Kaymak en het kunstenaarsduo Robberto en Milena Atzori (niet in het fysieke atelier). Deze groep rolde onderstaand programma uit.

Programma 2022 (beeldverslag in bijlage)

- 08/10 - *INAUGURATION* - Inhuldiging van de ruimte met een openingsdrink en open ateliers. Het publiek kon de kunstenaars ontmoeten en kennismaken met het project, linzensoep eten, Turkse thee drinken en elkaar beter leren kennen.
- 10/11 - *PRESENTATION* met DANIELLA GEO - Daniella Géo, onafhankelijke curator, hield een vijf uur durende workshop waarbij ze een inzicht gaf in de basis van het opmaken van een functioneel en professioneel portfolio. Deelnemers hadden ook de mogelijkheid om tekortkomingen m.b.t. lay-out en typografie aan de hand van hun eigen portfolio's gezamenlijk te bespreken.
- 22/11 - *REFLECTION* met PETER AERS - Onder leiding van Peter Aers, performance kunstenaar, hield de interne groep van SUPPORT STUDIO een workshop om de werking van het collectief te ontwikkelen. De deelnemers volgden de introductie van Building Conversations, een methode over onderlinge communicatie.
- 24/11 - *DISSECTION @ KIOSK + Paradigma* - Simon Delobel, Director of KIOSK, voerde een open conversatie met zijn publiek over algemene onderwerpen binnen de hedendaagse kunst. Vanuit vragen uit het publiek ontstond een discussie waarin deze thema's werden geanalyseerd en gedissecteerde. Gedurende dit evenement konden deelnemers de performance *Paradigma* bijwonen, een werk van Dupani in dialoog met het werk *Meat a Morph Hose* van Lisa Vlaemminck in KIOSK. Dankzij HISK werden er publicaties van de school uitgedeeld aan de deelnemers van het evenement.
- 30/11 - *Visit @ Kunsthall Ghent* - Het SUPPORT STUDIO collectief bezocht Kunsthall. Danielle van Zuijlen deelde haar ervaringen over gedeeld beheer van een project, de negatieve en positieve kanten, en gaf een inkijk in het ontstaan van Kunsthall Gent.
- 06/12 - *TIMEDILATION* met Yann Chateigné Tytelman. Yann Chateigné Tytelman, curator van HISK en onderzoeker, gaf een lezing in SUPPORT STUDIO over het onderwerp 'tijd'. Over hoe tijd een kunstenaarsleven beïnvloedt, de perceptie en variatie in de bestaande tijd aan de hand van zijn onderzoek in visuele decodering / categorisering ervan. Na de lezing volgde een informeel moment om samen kerst te vieren en ideeën uit te wisselen.
- 07/12 - *Studio Visit @ Nadia Naveau & Nick Andrews*. - Het SUPPORT STUDIO collectief reisde samen met een delegatie van NUCLEO af naar Antwerpen om de ateliers van de beeldhouwer Nadia Naveau en schilder Nick Andrews te bezoeken. Jonge kunstenaars waren in de mogelijkheid de werkplekken van deze internationale kunstenaars te bezoeken, konden vragen stellen zowel over hun persoonlijke artistieke praktijk en over de moeilijkheden waar jonge kunstenaars mee te maken krijgen in het begin van hun carrière.

In februari 2023 werd een nieuwe open call uitgestuurd op zoek naar nieuwe kunstenaars om de groep te versterken.

In 2023 zal de groep een nieuw programma uitstippelen. Hiervoor beschikt SUPPORT STUDIO in 2023 opnieuw over een budget van € 5.000. In het voorjaar van 2023 zijn er publieke gesprekken gepland met o.m. curator Els Wuyts en Benedict Vandaele.

1. CONTEXT

Naast de atelierwerking van NUCLEO zijn er in Gent ook enkele andere organisaties die een beperkt aantal atelierruimtes aanbieden, meestal om in de eigen noden of die van een aantal leden te voorzien. Hun zoektocht naar ruimte staat daarbij specifiek in teken van de eigen werking, en zodra aan deze nood tegemoet gekomen wordt, vervalt dan ook de ruimtevraag.

NUCLEO daarentegen streeft naar een **stabiel en voldoende aanbod aan ruimte voor de brede groep kunstenaars in de stad**. In die zin is de zoektocht naar ruimte bij NUCLEO een constante die inherent is aan haar werking.

Waar andere organisaties zich beperken tot een operationele atelierwerking, staat NUCLEO voor het **voeren van een stadsbreed atelierbeleid**. Hierbij hebben we ook nadrukkelijk oog voor de **maatschappelijke ontwikkelingen** die de positie van de kunstenaar in de stad onder druk plaatsen, **sensibiliseren we het beleid en de sector** en formuleren we **aanbevelingen** om deze mechanismen om te buigen. Met dit doel verenigen we ons met andere stedelijke organisaties die een atelierbeleid voeren onder de noemer UFO.

2. KENNISONTWIKKELING

2.1 Studiedagen

Om de vinger aan de pols te houden wat betreft de verschillende evoluties in het (beeldende) kunstenveld en andere maatschappelijke domeinen die raakpunten hebben met onze werking, nemen leden van het team **op regelmatige basis deel aan studiedagen en symposia**. De opgedane kennis wordt intern gedeeld en staat ten dienste van de verdere visieontwikkeling en het korte en lange termijn beleid van de organisatie.

- 14/01: GKO Lerend netwerk publiekswerking (GKO)
- 27/01: Werkgroep Beeldende Kunst (GKO)
- 31/01: [Werkgroep Ruimte en Grote Vergadering](#) (GKO)
- 04/02: [Praktijk Safari Handelsbeurs](#) (Pulse)
- 18/03: [Dag van de beeldende kunst](#) (GKO) en [What is Fair?](#) Workshop over verloning in de Beeldende Kunsten (Kunstenpunt)
- 21/03: Feedbacksessie Mentorship (Universiteit Antwerpen)
- 29/03: Infosessie Open Creatives Lerend netwerk publiekswerking (GKO)
- 20/04: [Tijdelijk, feitelijk?! Een talk over tijdelijke invulling](#) (GKO, Democracy, KU Leuven)
- 20/04: SOTA open meeting [HOE HET GAT DICHTEN TUSSEN KUNSTSCHOOL EN WERKVELD?](#) (bijdrage)
- 10/05: Sector workshop onderzoek Culturele Infrastructuur (Stad Gent, Idea Consult)
- 12/05: [Werksessie energieverbruik](#) (Greentrack)
- 30/05-01/06: Driedaagse opleiding Goed Bestuur: van theorie naar praktijk (Cultuurloket)
- 06/05: [Symposium Acts of painting](#) (LUCA School of Arts)
- 17/06: Infosessie FoCi
- 23/06: Betaalbare ruimte voor kunst met een lange termijn perspectief? (Kunstenpunt)
- 27/06: [Grote Vergadering](#) GKO
- 20/09: Lerend netwerk publiekswerking (GKO)
- 23/09: Werkgroep Beeldende Kunst (GKO)
- 19/10: [Presentatie energierapport, brainstorm energiecrisis](#) (Greentrack) (bijdrage)
- 22/10: Dag Tijdelijke Invulling (Stad Gent)
- 24/10: Rondetafelgesprek case 'En Route Sint-Amandsberg' ikv onderzoek Culturele Infrastructuur (Stad Gent en Idea Consult)
- 26/10: Lezing [Loon Passie](#) (online) (NICC)
- 27/10: Cultuurzaken: Duurzame fondsenwerving voor cultuurorganisaties (Cultuurloket)
- 08/11: Webinar [Verloning in de creatieve sector](#) (Amplo Vlaanderen)
- 10/11: Infosessie kerken verwarmen (Monumentenwacht)
- 17/11: Werkgroep beeldende kunst: [This is what we're cooking](#) (GKO)
- 17/11: [Werksessie energiegemeenschap](#) (Greentrack)
- 01/12: Lerend netwerk publiekswerking (GKO)
- 01/12: [In gesprek met kunstenaars met een beperking](#) (GKO)
- 09/12: [Workshop Ruimte voor Kunst](#): Op zoek naar pistes voor duurzaam gebruik van ruimte in kunst en cultuur (Kunstenpunt)

15/12: [Pulse Trefdag Assemblée](#) met “Energiecrisis als hefboom voor verandering”
24/01: Webinar Bescherming van je werk (Cultuurloket)
06/02: [Grote Vergadering](#) GKO
14/02: Moneymoneymoney #1: financieringsvormen voor cultuur (Cultuurloket)
27/02-27/03: Personeelsadministratie binnen cultuurorganisaties (Cultuurloket)
02/03: [Slot-event A Fair New World?!](#) (Kunstenpunt)
02/03: Werkgroep Beeldende kunst: [Focus op jonge collectieven](#) (GKO)
03/03: Inloopdag: toegankelijkheid? (GKO)
07/03: LOA Tilburg (NL)
16/03: Roundtable discussion Arsenaalsite, creative class and temporary use (Tot in de Stad!)
28/03: Trefdag Cultuur (Stad Gent)

2.2 **Prospectie**

De voorbije jaren werden **prospectiereizen** georganiseerd naar bijvoorbeeld Londen (bezoek aan SPACE, Acme, ACAVA) en Leeds (East Street Arts), om te kijken hoe andere atelierorganisaties in het buitenland te werk gaan. Er vonden ook bezoeken plaats aan Nederlandse organisaties ikv het LOA overleg (zie verder) en aan de verschillende leden van UFO.

Prospectie 2022: 16/12 naar [Stroom](#) en [Trixie](#) in Den Haag (NL)

3. **OVERLEGORGANEN**

3.1 **Gents Kunstenoverleg**

Het [Gents Kunstenoverleg](#) engageert zich om concrete acties te realiseren die bijdragen aan de artistieke verbeelding van Gent en wil een overlegplatform zijn voor algemene kwesties in het Gentse kunst- en cultuurbeleid.

Coördinator Marjoleine Maes maakt sinds de opstart deel uit van het **Petit Comité en de Raad van bestuur** van het GKO. Daarnaast is ze mede initiator van de **werkgroep Beeldende Kunst**, initiator van de **actiegroep “Ruimte voor de kunstenaar in de stad”** (zie verder), en lid van de brede **werkgroep Ruimte**.

Ook namen verschillende leden van het team deel aan de **werkgroepen ivm de Arsenaalsite**: In 2022 werd de VZW Arsenaal opgericht door 11 Gentse cultuurorganisaties, waaronder NUCLEO, om een tijdelijke invulling op de site te realiseren. Marjoleine Maes vertegenwoordigt NUCLEO in de Algemene Vergadering van de VZW.

3.2 **UFO**

UFO is de koepel van **atelierorganisaties** NUCLEO (Gent), Cas-co (Leuven), de Tank (Het Entrepot, Brugge), VONK (Hasselt-Genk), MORPHO (Antwerpen) en Level Five (Brussel).

De atelierorganisaties worden geconfronteerd met een aantal bedreigingen die ze individueel en op lokaal niveau moeilijk het hoofd kunnen bieden, en het ontbreken van een sluitend wettelijk en beleidsmatig kader om in te opereren. De werkingen situeren zich op het snijvlak van verschillende beleidsdomeinen: cultuur, stadsontwikkeling, ruimtelijke ordening, vastgoedbeheer, leegstandsbeleid, jeugd, onderwijs, etc. Momenteel **ontbreekt overleg en coördinatie tussen deze domeinen**, waardoor er van een **geïntegreerd beleid** geen sprake is.

Als netwerk van atelierorganisaties wil UFO creatieruimte voor kunstenaars garanderen in de stad. UFO doet dit door:

- een duurzaam atelierbeleid op de agenda te plaatsen bij verschillende overheden en sectoren
- de brede cultuursector in binnen- en buitenland te sensibiliseren over het belang van creatieruimte
- atelierwerkingen de nodige publieke zichtbaarheid te geven
- expertise en praktijken rond atelierbeleid te documenteren en te delen.

Door op deze manier in te zetten op ruimte voor artistieke ontwikkeling en creatie, wil UFO bijdragen aan de dynamiek van een **evenwichtig kunstenlandschap** en een **levendig stedelijk maatschappelijk weefsel**.

In 2022 namen de leden van UFO op 15 mei collectief deel aan **Atelier in Beeld**, open ateliers georganiseerd over heel Vlaanderen en Brussel in samenwerking met Kunstwerkt (zie atelierwerking).

In 2023 nemen we opnieuw deel aan **Atelier in Beeld**, op 7 mei.

3.2.1 UFO Internationale Bezoekersprogramma's

In 2022 organiseerde UFO drie edities van het **UFO-bezoekersprogramma**, in samenwerking met Kunstenpunt.

Het bezoekersprogramma laat internationale professionals kennismaken met formats voor (jonge) kunstenaars in Vlaanderen en Brussel. Het programma heeft tot doel om meerdere (internationale) actoren met elkaar te verbinden, kennis en ervaring uit te wisselen en een internationaal netwerk van referenties en kansen te voeden. Tijdens elk bezoekersprogramma richten we ons op twee verschillende UFO-organisaties. Deze organisaties stellen een programma voor met ontmoetingen met kunstenaars, bezoeken van tentoonstellingen en professionele sociale evenementen voor een groep internationale curatoren.

De eerste editie van het bezoekersprogramma vond plaats van 17 tot 19 maart bij Level Five in Brussel en Cas-co in Leuven.

<https://www.platform-ufo.be/visitors-programme-1/>

Internationale gasten:

Marie Braad, Program Coordinator and Project Manager for studio and residency programs [Art Hub](#), Copenhagen, Denmark

Valentijn Byvanck, Director, [Marres House for Contemporary Culture](#), Maastricht, Netherlands

Marie de Gaulejac, curator and head residency programme [Triangle](#), Marseille, France

Šimon Kadlčák, coordinator residency programme [Brno House of Arts](#), Brno, Czech Republic

Johanna Markert, curator [anorak](#), Berlin, Germany

Vasiliki Sifostrotoudaki, artist, founder and curator [Yellow Brick](#), Athens, Greece

Het werd afgesloten met het publiek programma: [For \(and by\) artists: public talk with international guests about support for artists](#)

De tweede editie vond in plaats van 24 tot 27 mei bij MORPHO in Antwerpen en VONK in Hasselt/Genk. Het ging om een owv Corona uitgestelde editie van najaar 2021. <https://www.platform-ufo.be/visitors-programme-2/>

Internationale gasten:

Madeleine Planeix-Crocker – Associate Curator at [Lafayette Anticipations](#), Paris, France

Mikkel Elming – Director at [Glasmuseet Ebeltoft](#) and independent curator, Denmark

Katrine Elise Pedersen – Curator and Interim Director at [Kunsthall Trondheim](#), Norway

Katayoun Arian – Independent curator and Curator at [TENT](#), Rotterdam, Netherlands

Guido Santandrea – Artistic Director at [Almanac](#), London & Turin

Tim Roerig – Curator at [Z33](#), Hasselt, Belgium

Op 24 mei vond het publiek programma plaats: [For artists: public talk with international curators about support for artists in their country](#)

De derde editie van het bezoekersprogramma vond plaats bij NUCLEO en De Tank (Brugge) van 19 tot 22 oktober.

<https://www.platform-ufo.be/visitors-programme-3/>

Het volledige programma is te raadplegen in bijlage.

Internationale gasten:

Sophie Dogterom – Programmer Visual Arts at [De Brakke Grond](#) (Amsterdam, NL)

Juha Huuskonen – Directeur HIAP – [Helsinki International Artist Programme](#) (Helsinki, FI)

Frank Lamb – Artist Development Coordinator for [East Street Arts](#) (Leeds, UK)

Matthew Nevin – Co-director of [MART Gallery & Studios](#) (Dublin, Ierland)

Rocco Ruglio-Misurell – Co-director of [Horse & Pony](#) (Berlin, DE)

Alberta Romano – Curator at [Kunsthalle Lissabon](#) (Lissabon, Portugal)

Kate West – Senior Producer at [East Street Arts](#) (Leeds, UK)

Op 20 oktober vond in Kunsthall Gent het publiek programma plaats: [For artists: Network meeting – into conversation about international working for artists](#)

De interesse was zo overweldigend (meer dan 120 gegadigden voor een capaciteit van 60 personen) dat we de inschrijvingen vroegtijdig hebben moeten stopzetten.

3.2.2 UFO Bovenlokaal

Op 15 november diende NUCLEO voor UFO een dossier in binnen het Decreet Bovenlokaal Cultuurbeleid voor de periode 01/07/2023 tot 30/06/2023.

De zes initiatiefnemende leden van UFO, het platform van Vlaamse en Brusselse atelierorganisaties, verduurzamen hun gezamenlijk engagement tot een onafhankelijke structuur met een overkoepelend programma en een eigen coördinator. UFO ondersteunt de werking van atelierorganisaties en de ontwikkeling van beeldend kunstenaars. Het fungeert ook als expertisecentrum op het vlak van atelierbeleid en good practices die bijdragen aan een maatschappelijk bewuste stadsontwikkeling.

Daarnaast bestaat het project uit een meerjarig programma met open (atelier)dagen, kunstenaarsportretten, stadsgesprekken en bezoekersprogramma's, die verspreid plaatsvinden over de vijf Vlaamse provincies en Brussel.

UFO verknoopt, vergroot en geeft zichtbaarheid aan het netwerk van haar leden. We betrekken een breed publiek en sensibiliseren verschillende sectoren en het beleid over het belang van betaalbare werkruimte voor kunstenaars in de stedelijke context.

NUCLEO diende dit dossier in voor UFO (vzw in oprichting), dat de zes atelierorganisaties uit alle Vlaamse provincies en Brussel verbindt. Voor de atelierorganisaties was UFO tot nu toe een lerend netwerk. Daarnaast werkten de UFO-leden reeds samen door ondersteunende projecten aan elkaar te koppelen.

Met deze projectsubsidie kan dit pionierswerk uitgroeien tot een zelfstandige structuur die pleit voor een bovenlokaal gedragen visie op atelier- en kunstenaarsbeleid, met projecten in een jaarlijkse frequentie, waar onderzoek overkoepelend wordt gevoerd en breed wordt gedeeld.

In het verleden steunde UFO op het vrijwillig engagement van haar leden in het combineren van verschillende stedelijke projectsubsidies en samenwerkingsverbanden. Omdat we tijd en middelen missen, komen we onvoldoende tot een eengemaakte visie en slagen we er niet in om de ideeën die voortkomen uit gemaakte evaluaties implementeren. Daarom is de logische volgende stap inzetten op de professionalisering van UFO als duurzame structuur. Zo kan het programma onafhankelijk van de werking en beperkingen van de verschillende leden worden uitgebouwd, en kunnen in de verdere toekomst nieuwe leden toetreden.

UFO wil **vijf programmaonderdelen** ontwikkelen om haar ambities waar te maken:

1. **Open dagen:** Voortbouwend op de open atelierdagen, plaatst UFO de doorgaans besloten atelierwerkingen en de veelheid aan kunstenaarspraktijken in de stad onder de aandacht van een breed publiek, met een focus op de nood aan betaalbare werkruimte.
2. **Kunstenaarsportretten:** We nodigen kunstenaars uit om andere kunstenaars uit het netwerk van de leden op een eigenzinnige manier in beeld brengen.
3. **Stadsgesprekken:** Een jaarlijks onderzoekstraject gewijd aan een actueel onderwerp dat in het bijzonder atelierorganisaties en de kunstenaars waarvoor zij zich inzetten aanbelangt, mondt uit in een reeks stadsgesprekken met bovenlokale uitstraling in verschillende steden.
4. **Bezoekersprogramma:** We brengen internationale tentoonstellingsmakers en residentie coördinatoren met een specifieke interesse in de presentatie en ontwikkeling van opkomende kunstenaars in contact met kunstenaars uit de bovenlokale context. Zo creëren en voeden we nieuwe kansen en netwerken.
5. **Website:** De bestaande website wordt uitgebouwd tot een helder raadpleegbaar platform, waar de resultaten van de projecten worden gedocumenteerd en concrete tools voor organisaties en kunstenaars worden gedeeld.

Voor de totale periode (looptijd 3 jaar) werd een bedrag van € 387.458 aangevraagd. We verwachten nieuws op 15 april.

3.2.3 UFO Internationaal

NUCLEO werd gecontacteerd door MART Gallery & Studios uit Dublin (IRL) om deel te nemen aan een Europees netwerk voor atelierorganisaties, zie bijlage.

The European Visual Artist Studio Network {EVASN} will be a supportive network and directory of visual artist studio providers throughout Europe, with a mission to provide opportunities and professional development resources to enhance the sustainability of workspace providers and the working environments for artists.

The network will provide seven outputs:

1. A Website Directory listing artist studio providers across Europe.
2. A Portal providing shared professional development resources & opportunities for providers.
3. Exchange opportunities through Incubation Training for staff.
4. Artist & Curator Residencies
5. Visual Art Exhibitions
6. Professional Development EU wide Workshops focusing on Policy and Advocacy.
7. A Symposium focusing on the sustainability & development of Visual Artists Studios in Europe.

Begin 2023 werd een Europese subsidie aangevraagd binnen de subsidielijnen voor Europese samenwerkingsprojecten. We verwachten in de loop van juli nieuws. NUCLEO was geen partner in het aanvraagdossier, maar wil wel een actieve rol opnemen in het netwerk in de toekomst.

3.3 LOA

Sinds 2004 is NUCLEO lid van LOA, [Landelijk Overleg Atelierorganisaties](#) in Nederland, samen met 17 andere organisaties.

Het doel van het LOA wordt als volgt omschreven:

- het uitbreiden van het aantal betaalbare ateliers en woonwerkruimten voor kunstenaars in Nederland en België
- het signaleren en coördineren van relevante landelijke ontwikkelingen op het gebied van ateliervoorzieningen
- het geven van advies en informatie over verwerving, financiering en beheer van ateliervoorzieningen en woonwerkruimten

De ledenorganisaties komen tweemaal per jaar samen, telkens te gast bij een ander lid waar ook een werkbezoek aan gekoppeld wordt, om relevante thema's op vlak van atelierbeleid en -beheer te bespreken. Indien wenselijk worden gezamenlijke acties naar het beleid toe voorbereid. Verder is het een informeel netwerk waarbij de leden elkaar over uiteenlopende thema's en vragen advies verstrekken.

2022 – 09/09: LOA te Utrecht (niet aanwezig)

2023 – 07/03: LOA (online, aanwezig)

4. ADVIESFUNCTIE EN EXPERTISEDELING

4.1 Atelierwerking en atelierbeleid

Vanwege onze specifieke expertise als atelierorganisatie wordt NUCLEO regelmatig geconsulteerd om **startende initiatieven** met vragen over ruimtebeheer en kunstpraktijken op weg te helpen.

In 2022 was dit het geval voor **Kortrijk en Mechelen (advies aan Stad Kortrijk en Stad Mechelen over opstart lokaal atelierbeleid)**.

Verder verstrekten we informatie aan de **Italiaanse initiatieven OPEN, MAku, de Stad Merano en de provincie Bolzano** tijdens verschillende online meetings.

Op 7 februari 2022 werd dit afgerond met een online conferentie [Arte e rigenerazione urbana](#).

Op 20 april 2022 vond de **SOTA open meeting HOE HET GAT DICHTEN TUSSEN KUNSTSCHOOL EN WERKVELD?** plaats in Monty. De kunstenaars uit SUPPORT Structures, die het voorstel voor SUPPORT STUDIO geformuleerd hebben nemen hieraan deel. Natacha Platevoet modereerde één van de gesprekstafels.

4.2 Beleidsgerichte initiatieven

NUCLEO zet in op visieontwikkeling en voedt het debat over de positie van de kunstenaar in een evoluerende stedelijke context. We ijveren o.a. voor:

- een **transversale inbedding** van het atelierbeleid: een integratie van consequente keuzes op niveau van cultuur, vastgoedbeheer, leegstandsbeleid, stadsontwikkeling etc.
- **afstemming van lokaal, regionaal en Vlaams beleid** op vlak van atelierbeleid en ondersteunend kunstenaarsbeleid om structurele onderfinanciering om te buigen
- een **kritische beleid op vlak van stadsontwikkeling**, waarbij gentrificatie met de nodige omzichtigheid wordt benaderd en artistieke creatieruimte meegenomen wordt als noodzakelijk element binnen de toekomstige ontwikkeling van het stedelijk weefsel
- het vrijwaren van **permanente werkruimte** in het stedelijk weefsel
- het **vrijwaren van artistieke ruimte binnen tijdelijke invullingen**: een meervoudige benadering van tijdelijke invulling, waarbij ook de nood aan en het bestaansrecht van kunstenaarsateliers erkend en gevaloriseerd wordt

Concrete acties in 2022

De actiegroep Ruimte voor de kunstenaars in de stad binnen het Gents Kunstenoverleg had als doel beleidsaanbevelingen voor Stad Gent te formuleren, met als doel een stadsbreed gedragen werkruimtebeleid met strategische langetermijnvisie te ontwikkelen. In eerste instantie kwam een kleine actiegroep bijeen, om te komen tot een visietekst en een ontwerp van beleidsaanbevelingen (zie bijlage). Later werden ruimere toetsingsgroepen betrokken die feedback gaven op de werkdocumenten en waarmee enkele thema's verder werden uitgediept.

In 2022 kreeg de tekst haar definitieve vorm. De centrale aanbevelingen op vlak van werkruimtebeleid:

- **richt een domeinoverschrijdende taskforce werkruimte op die een stadsbreed gedragen werkruimtebeleid en een strategische langetermijnvisie mogelijk maakt en voedt**
- **voer onderzoek naar nieuwe modellen (coöperatief, cf CLT model etc) om mogelijkheden voor kunstenaars te creëren om zelfredzaam, en al dan niet in groep, ruimte voor de lange termijn te vrijwaren en zich te verankeren in de stad**

Recent werden deze teksten ook nogmaals aangeleverd aan Schepen El Bazoui n.a.v. de oproep tot tijdelijk beheer van het Vredeshuis.

4.3 Strategisch kader en kloofanalyse Culturele Infrastructuur Gent

De **beleidsadviezen** van de actiegroep “Ruimte voor kunstenaars in de stad” **voor een duurzamer en robuuster werkruimtebeleid** werden aangeleverd aan Idea Consult, in functie van het Strategisch kader en kloofanalyse Culturele Infrastructuur Gent. Vanuit deze visietekst en aanbevelingen gingen we uitgebreid in gesprek met Idea Consult, Stad Gent en de brede sector over de werkruimteproblematiek. Op deze manier waren we nauw betrokken bij de totstandkoming van dit strategisch kader, via deelname aan diverse workshops, feedbackmomenten en een bijeenkomst over de case “En Route Sint-Amandsberg”.

Bij het schrijven van dit jaarverslag is de definitieve versie van het strategisch kader nog niet gepubliceerd, maar we lichten reeds enkele zaken uit die betrekking hebben op het werkruimtebeleid en opgenomen waren in eerdere versies van de tekst vatten deze samen in bijlage.

Dit kader zal ongetwijfeld bijdragen tot een beter geïntegreerd stedelijk werkruimtebeleid, en zo oplossingen voor de noden en knelpunten die wij aankaarten mee schragen in de toekomst.

1. UITBATING PANDEN

1.1 Corona: kwijtschelding kosten sogent

In 2021 kende **sogent** voor de Abrahamstraat 15 een **vrijstelling van te betalen huur en EGW** toe voor de periode januari 2021 tot half april 2022, en voor de Abrahamstraat 9 tot eind februari (ontruiming van het gebouw). Het bedrag voor 2022 was €1.835 en vloeide integraal terug naar de kunstenaars.

1.2. Eigen middelen uit verhuur: € 283.340 ofwel 59%

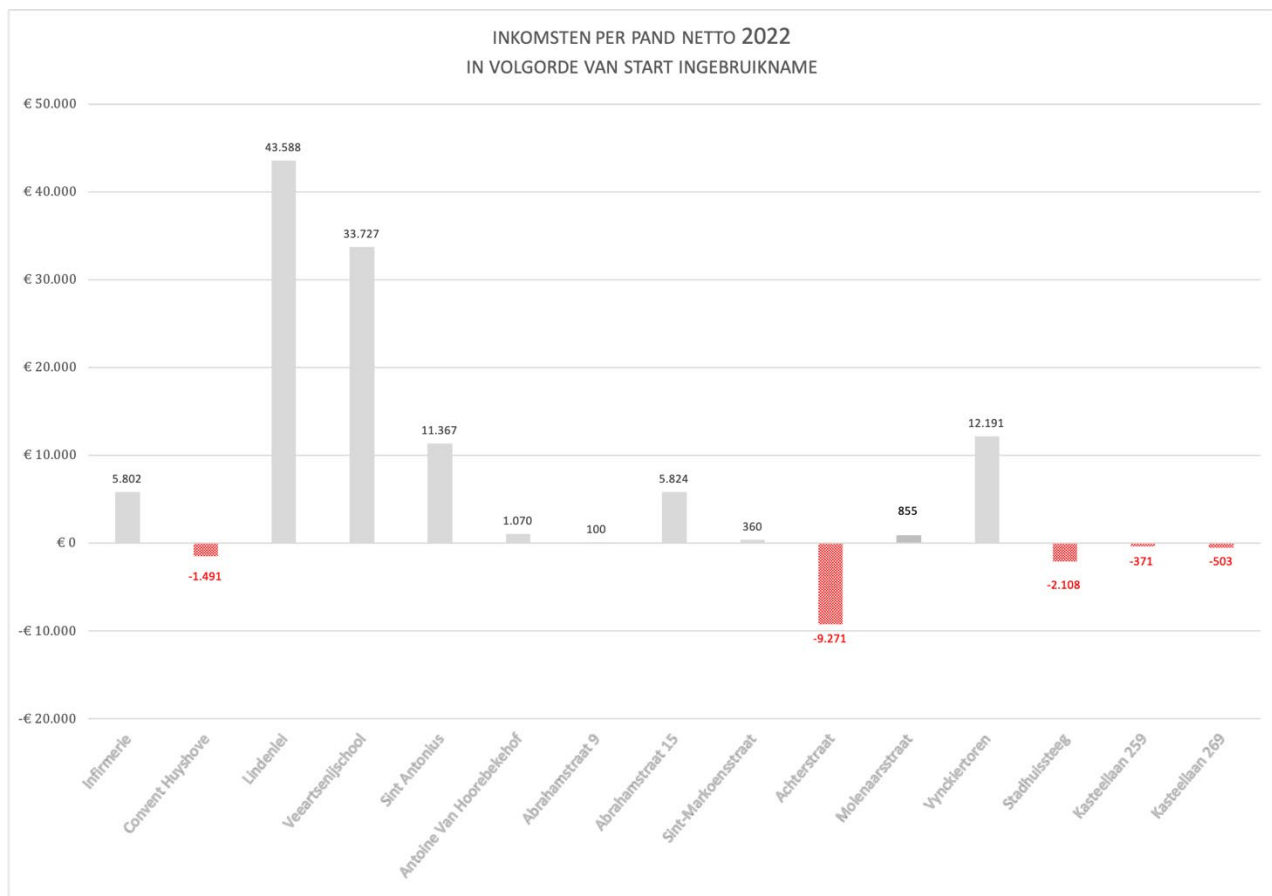
Uitbating gebouwen bracht in 2022 59% van de totale inkomsten op: we noteerden €283.000 inkomsten uit verhuur (waar het bedrag van €1.835 kwijtschelding door sogent geen deel van uitmaakt).

Na aftrek van alle **kosten verbonden aan het beheer van de panden** bleef een bedrag over van **€98.000** dat werd gebruikt in **functie van werking** (personeel, overhead en bureau, BLANCO, SUPPORT, ...).

De meest rendabele gebouwen waren in 2022 Lindenlei, Veeartsenijschool, Vynckier en Convent Sint-Antonius.

Ten opzichte van 2013 evolueerden onze **eigen inkomsten** van €150.000 naar €280.000, een stijging met 187% op tien jaar tijd. We werden daarmee natuurlijk ook **in toenemende mate afhankelijk van eigen inkomsten** uit verhuur.

Wanneer we de **netto inkomsten per pand** bekijken zien we grote verschillen. Enkel de panden waar relatief weinig of geen huur voor wordt betaald en die een zekere omvang hebben, kunnen wegen op de begroting met een netto inkomst van €10.000 of zelfs €30.000 à €40.000 bij Veeartsenij en Lindenlei. In de praktijk bleek de afgelopen jaren dat het telkens om de panden van Stad Gent of sogent en GO! ging. Ter referentie onderstaand nogmaals het overzicht van werkingsjaar 2022.

Het aankomende verlies van belangrijke panden zoals de Lindenlei en de Veeartsenijschool kan het volume aan eigen inkomsten dus zeer sterk doen afnemen.

In 2023 worden we bijkomende geconfronteerd met **de impact van de energiecrisis**, aangezien de grootste gebouwen Lindenlei en Veeartsenijschool vanaf januari overgingen naar variabele tarieven voor gas. We vangen dit **energiedeficit van €51.000** (referentiejaar 2021) op met **een solidariteitsbijdrage energie van de kunstenaars** van €20 per maand per persoon, en een **vraag om eenmalige bijkomende ondersteuning aan Stad Gent**, elk voor een bedrag van €24.500 (zie verder). De **stijging van onze werkingskosten met €47.000 tov referentiejaar 2021** vangen we integraal op met **eigen middelen en besparingen op de werking**.

Gezien de uitdagingen waar we momenteel mee worden geconfronteerd in de zoektocht naar gebouwen (weinig nieuwe en grote panden, geen goedkope panden, steeds minder panden Stad Gent en sogent, korte en aflopende termijnen) zijn deze huurinkomsten onzeker. In het algemeen **is er steeds minder leegstand in de stad** aanwezig en daarenboven **kiest het beleid niet consistent voor een toewijzing in functie van het atelierbeleid**. Daarnaast hebben we steeds meer concurrentie van **commerciële leegstandsbeheerders** (vermarkting van de leegstandsmarkt) en kiest het **stedelijk beleid voor tijdelijke invulling** veelal voor projecten die vooral gewogen worden op merites als buurtgerichtheid en participatief, openbaar en sociaal karakter.

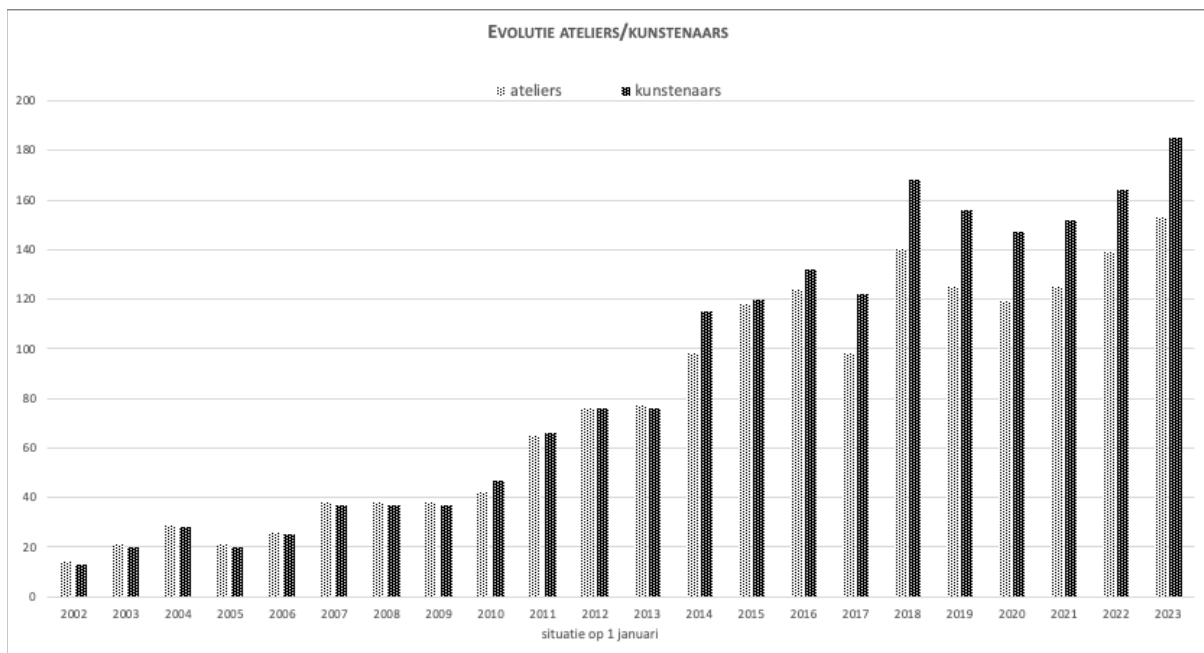
De transfer van gebouwen naar werking, in 2020 nog goed voor een werkingsbudget van €113.000, en met een slinkende prognose voor 2023 van €88.000 (inclusief de solidariteitsbijdrage energie van de kunstenaars), zal maw langzaam opdrogen. **We worden hierdoor gedwongen om ons financieringsmodel in de toekomst te herbekijken.**

2. WERKING

2.1. Subsidie werking Stad Gent: €190.497 ofwel 37%

Deze **werkingsmiddelen** komen uit de reguliere middelen voor cultuur van de Stad Gent. Het bedrag werd aan het begin van de legislatuur vastgelegd op €182.000. Hierin zijn de middelen die voorheen als investeringssubsidie werden toegekend ook opgenomen. De werkingsmiddelen kenden in 2022 een grotere aangroei dan andere jaren, wegens het openbreken van de groeivoet van de subsidies door Stad Gent.

De werking kende een **exponentiële groei** over de afgelopen jaren: van 35 kunstenaars in residentie in 2004 naar 185 kunstenaars begin 2023. Daarnaast was er de ontwikkeling en implementatie van verschillende ondersteunende formats, waaronder BLANCO en recenter SUPPORT.

2.2. Subsidie werking Stad Gent: vraag om eenmalige ondersteuning energiecrisis: €24.500

De energiecrisis plaatst ons als organisatie voor enorme uitdagingen: de impact op een werking die financieel geschraagd wordt door de uitbating van 14 tijdelijke panden is bijzonder groot. Want **hoewel een atelierwerking allerminst wordt gekenmerkt door grootverbruik, weegt energie verhoudingsgewijs zwaar door in onze kostenstructuur**. Doordat Lindenlei en Veeartsenijschool begin 2023 naar een variabel contract voor gas zouden overgaan, **dreigde de begroting van 2023 in het najaar van 2022 voor €115.000 in het rood te gaan**. Als hier niet op ingegrepen werd, betekende het dat we over 1,5 jaar de boeken mochten sluiten. Ondertussen is de energiemarkt wat afgekoeld, maar kijken we nog steeds aan tegen een **energiedeficit van €51.000** tov referentiejaar 2021.

Opgeteld met de **stijging van onze werkingskosten** (een bedrag van €47.000 tov referentiejaar 2021), bedroeg het **totale begrotingstekort nog steeds €98.000**.

Op bestuursniveau werd beslist om dit **bedrag op te splitsen**, waarbij **alle betrokken partijen bijdragen** om de organisatie op koers te houden en het atelierbeleid door deze crisis te loodsen tot de energiemarkt normaliseert.

In eerste instantie betekent dit dat we **besparen op de werking voor een bedrag van €38.500**. De besparingen die we doorvoeren omvatten het schrappen van alle catering (vb bijeenkomst met de kunstenaars na afsluiten van Open Ateliers, ...), lagere werkingsbudgetten voor BLANCO en SUPPORT, het verlagen van het investeringsbudget voor nieuwe panden, de communicatie van Open Ateliers louter digitaal voeren (geen drukwerk), het schrappen of verlagen van activiteiten op vlak van community building, en het verlagen van het budget voor UFO. **De rest van het werkingsdeficit wordt gedragen met eigen middelen**.

In tweede instantie vragen we de **kunstenaars** om een **solidariteitsbijdrage energie van €20 per persoon per maand**, en dit tot eind augustus, wat een **budget van €24.500** oplevert. We merken dat we hiermee op de limiet zitten van wat draagbaar is voor onze doelgroep, temeer omdat de laatste periode de huurindexeringen reeds grote prijsstijgingen veroorzaakten. Dit impliceert meteen dat we deze solidariteitsbijdrage zo snel mogelijk opnieuw zullen afschaffen. In september wordt de situatie op de energiemarkt daarom opnieuw geëvalueerd.

In derde instantie vragen we aan **Stad Gent** om een **eenmalige ondersteuning van €24.500**. Dit bedrag is noodzakelijk om het laatste deel van het **energiedeficit** op te vangen. Stad Gent heeft reeds 20 jaar geïnvesteerd in het werkruimtebeleid voor beeldende kunst, en in de schoot van de werking van NUCLEO is een belangrijk deel van de humuslaag van de Gentse beeldende kunst scene geworteld. Dit blijft dus een belangrijke investering voor de toekomst van het biotoop van de beeldende kunst in Gent.

Op deze manier kunnen we ervoor zorgen dat alle partijen evenwichtig bijdragen en blijft de verhouding van 60% eigen inkomsten tov 40% subsidies stabiel.

In de begroting van 2023 werden de **laatste parameters voor energieprijzen** meegenomen⁵. Om het mogelijk te maken om de evolutie van de markt tijdens de rest van 2023 goed te monitoren, zullen we in **september de begroting op vlak van energieprijzen opnieuw tegen het licht houden**.

2.3 Vlaamse Gemeenschap - Decreet Bovenlokaal Cultuurbeleid

Vanaf 2020 werd op het decreet Bovenlokaal Cultuurbeleid geïmplementeerd. **Voor de structurele werking van NUCLEO liggen hier helaas geen mogelijkheden**: het atelierbeleid wordt als een lokale aangelegenheid beschouwd. **De werking van BLANCO ligt in het verlengde hiervan** aangezien onze platformfunctie zich richt op de residenten van NUCLEO. Bovendien worden enkel aanvragen voor projecten, en niet voor het geheel van een werking of voor structurele onderdelen ervan aanvaard.

⁵ elektriciteit: marktprijs van februari 2023 (maart nog niet gekend): 0,23 €/kWh, gas: prijs van maart 2023: 52,96 €/MWh, stookolie: 1,24 €/liter (= gemiddelde van laatste 2 leveringen okt 22 en jan 23)

We dienden in het verleden tweemaal een dossier in voor **SUPPORT**. Aangezien we telkens een **negatief advies** ontvingen en we **heel wat vragen hadden bij de beoordeling van ons dossier** houden we in beraad om al dan niet opnieuw in te dienen. Uiteraard stelt dit ons voor bijkomende uitdagingen voor de financiering van **SUPPORT**.

In het najaar van 2022 werd een **dossier ingediend voor verzelfstandiging van de werking van UFO** (zie visieontwikkeling)

2.4 Vlaamse Gemeenschap – Kunstendecreet

Het **atelierbeleid** wordt door de Vlaamse Gemeenschap als een lokale verantwoordelijkheid beschouwd, en de faciliterende werking van **BLANCO** ligt in het verlengde hiervan, wat betekent dat we hiervoor **niet gesubsidieerd kunnen worden binnen het Kunstendecreet**. We zullen onderzoeken in hoeverre we hier mogelijkheden kunnen creëren voor **SUPPORT**.

2.5 Europa – Europese samenwerkingsprojecten

We willen in **2023 en 2024 onderzoeken in hoeverre we hier mogelijkheden kunnen creëren voor BLANCO en SUPPORT**. De expertise in onze vernieuwd Bestuur en de aanwerving van een nieuwe coördinator in een fulltime tewerkstelling moeten garanderen dat dit onderzoek geïmplementeerd en met voldoende tijdsinvestering zal gebeuren.

3. INVESTERINGSSUBSIDIE INFRASTRUCTUUR

VRAAG OM ONDERSTEUNING PROJECT ACHTERSTRAAT €300.000

Voor de aankoop van het pand in de Achterstraat werd in 2020 een eenmalige investeringssubsidie van €700.000 toegekend. Op het ogenblik dat de investeringssubsidie - initieel voor aankoop en renovatie - werd toegekend werd de vraagprijs voor het pand gevoelig verhoogd. Stad Gent ging op dat moment rechtstreeks in gesprek met de eigenaar, met als inzet de aparte verkoop van het bedrijfspand en een nieuwe onderhandeling over de vraagprijs. Daar rolde een mondeling akkoord uit, waarbij de investeringssubsidie van Stad Gent volledig zou worden aangewend voor de aankoop van het pand en de eigenaar een bedrag van rond de €630.000 zou ontvangen. Uiteindelijk ging de eigenaar slechts akkoord met de verkoop van het pand in zijn geheel (appartementen en loods), hetgeen we eind 2020 konden realiseren in onverdeeldheid met projectontwikkelaar Brocap.

Bovenstaande prijsstijging betekent een concrete meerkost van €150.000 tov de oorspronkelijke projectbegroting, waarin bovendien de verkoop van het appartement aan de Azaleastraat vervat zat met een opbrengst van €150.000. Daarom ligt de vraag bij Stad Gent om een bijkomende ondersteuning te voorzien van €300.000, om zo de projectbegroting rond te krijgen. We zullen voor dit project eveneens de aangelegde reserve voor aanspreken, opgenomen in de projectbegroting voor een bedrag van €150.000. Daarnaast zullen we een krediet afsluiten voor een bedrag van €650.000 en investeren we €150.000 vanuit onze opgebouwde reserve. (projectbegroting in bijlage)

Recent zijn we uit onverdeeldheid getreden en voor 100% eigenaar geworden van de loods. Bij de verdeling van het perceel hebben we een bijkomend lot verworven, wat werd aangekocht met eigen middelen voor een bedrag van €90.000.

Aangezien de tijdelijke ingebruikname van de ateliers minstens gedeeltelijk stopt wanneer ontwikkelaar Brocap de werken opstart, voorzien mei 2023, hebben we vanaf dat moment minder inkomsten voor de site. **De lopende kosten (onroerende voorheffing, patrimoniumtaks, verzekering) lopen op tot €14.000 per jaar.** Daarom is het van belang dat we zo snel mogelijk uitsluitel hebben over de bijkomende financiering, en tot uitvoering van het project kunnen overgaan.

4. TERUGBLIK OP 2022

In het boekjaar 2022 noteren we een **negatief resultaat van €6.000** en een **verhouding van 59% eigen inkomsten tov 41% subsidie**.

De **inkomsten stegen** ten opzichte van de begroting met **€26.000**. Dit is voornamelijk te danken aan de RSZ korting Corona (+14.000€), toegekend door de Federale overheid, en de stijging van de subsidie van Stad Gent (+€5.300€). Er waren ongeveer evenveel huurinkomsten als initieel ingeschat. Daarnaast ontvingen we van de verzekering een hogere vergoeding dan verwacht voor kosten verbonden aan de brand van het Begga Convent (+6.000€).

De **personeelskosten** stegen met €5.000 omwille van de kort op elkaar volgende indexeringen, maar deze stijging bleef beperkt omdat het tewerkstellingsvolume daalde vanaf maart.

Wat betreft **BLANCO en SUPPORT** waren er minder kosten dan voorzien (BLANCO + €5.000, SUPPORT +€10.000). De verklaring voor de grote verschuiving bij SUPPORT ligt in het feit dat de opstart van SUPPORT STUDIO pas in het najaar gerealiseerd werd en de kosten voorzien voor begeleiding van het collectief in 2022 niet gemaakt werden.

De kosten voor het **UFO bezoekersprogramma** vielen lager uit (+ €2.000) omdat partner Kunstenpunt het budget hiervoor grotendeels kon vrijmaken.

Investerings- en onderhoudskosten aan gebouwen waren iets minder duur dan voorzien (+ €4.500).

Er waren daarnaast verschillende bijkomende kosten aan de **Achterstraat** (landmeter, tweedeverblijfstaks, notariskosten) (- €26.000).

De **kosten verbonden aan uitbating van de panden** waren nagenoeg zoals ingeschat: we hielden reeds in grote mate rekening met de stijging van de energieprijzen en konden deze opvangen met enkele eenmalige inkomsten. Bovendien was de impact op de organisatie in 2022 nog niet zo groot, aangezien de panden met de grootste verbruiken, de Lindenlei en de Veeartsenijschool, nog een contract met vast tarief voor gas hadden.

De gecumuleerde reserve zal dienen voor investeringen in het project Achterstraat, zoals eerder toegelicht.

Voor een **gedetailleerd financieel verslag** verwijzen we naar balans en resultatenrekening, en naar onze eigen analytische samenvatting van de jaarrekening, alle in bijlage. Balans en resultatenrekening werden goedgekeurd door de Raad van Bestuur op 15 maart 2023 en zullen worden voorgelegd aan de Algemene Vergadering op 14 juni 2023.

5. EEN VOORUITBLIK OP 2023 EN VERDER: STIJGENDE KOSTEN EN ONZEKERE PANDEN

De begroting van 2023 is terug te vinden in bijlage. Het begrote resultaat is break-even, met inbegrip van een eenmalige bijkomende ondersteuning van Stad Gent voor een bedrag van €24.500, doorgevoerde besparingen op de werking en de solidariteitsbijdrage energie van de kunstenaars. De verhouding 60% eigen inkomsten tov 40% subsidie blijft daarmee stabiel.

De **doorgevoerde besparingen op de werking voor een bedrag van €38.500** werden al toegelicht: het schrappen van alle catering (vb bijeenkomst met de kunstenaars na afsluiten van Open Ateliers, ...), lagere werkbudgetten voor BLANCO en SUPPORT, verlagen van het investeringsbudget voor nieuwe panden, de communicatie van Open Ateliers louter digitaal voeren (geen drukwerk), het schrappen of verlagen van activiteiten op vlak van community building, en het verlagen van het budget voor UFO.

Daarnaast betekent de **solidariteitsbijdrage energie van de kunstenaars een bijkomende opbrengst van €24.500**.

De **inkomsten stijgen dus tov 2022**, maar dit is ook noodzakelijk, want we verwachten **eveneens fors meer uitgaven in 2023**, voornamelijk vanwege de energiecrisis, gestegen loonkosten en kosten verbonden aan het project Achterstraat.

De kosten van uitbating gebouwen gaan stevig omhoog door de hoge energieprijzen, en onder invloed van de laatste nieuwe ingebruiknames, die slechts break even of licht verlieslatend zijn.

We voorzien een bedrag voor **onderhoud en optimalisatie van de panden in beheer** en **investeringen voor het gebruiksklaar maken van nieuwe panden, alsook een inleg in het project op de Arsenaalsite** (€20.000 gespreid over 4 jaar).

De **personeelskosten zullen eveneens stijgen** omwille van de voorbije periode met vele indexeringen wegens de inflatie, en omwille van de aanwerving van een nieuwe coördinator in een fulltime tewerkstelling. Dit vangen we op met eigen middelen.

Daarnaast werd de samenwerking met onze webmaster stopgezet. De **ontwikkeling van de nieuwe website** betekent een kost van een kleine €5.000 per jaar (afschrijving over 5 jaar).

Voor de realisatie van het project in de **Achterstraat** maken we in 2023 **kosten verbonden aan de ontwerpfase, waarvoor we putten uit onze reserve**. In een latere fase, wanneer de bijkomende budgetten cf onze vraag aan Stad Gent zijn gevonden, zullen we een bankfinanciering aanvragen. In het verleden zijn hiervoor zeer gedetailleerde, maar nog hypothetische begrotingen opgemaakt. Wanneer de invulling en het ontwerp van het project vorm krijgen gaan we hiermee verder aan de slag in een aparte begroting.

Voor de langere termijn stippen we hier nogmaals **de belangrijkste trends op vlak van patrimonium** aan:

- sterke afhankelijkheid van huurinkomsten
- sterke afhankelijkheid van een beperkt aantal rendabele, maar volatiele panden
- aflopende termijnen van Lindenlei, Veeartsenij, Convent Huysshove, Infirmierie en Vynckier
- potentieel verlies van 62% van de huidige ateliers
- afnemend vastgoedaanbod vanuit Stad Gent en sogent
- steeds minder leegstand in Gent
- vermarkting van de leegstandsmarkt
- huidige beleidskeuzes voor tijdelijke leegstandsinvulling
- steeds kortere termijnen voor beschikbare panden, die vaak een beperkte schaal hebben
- duurdere panden

De financiële problematiek kan als volgt samengevat worden:

- **huurinkomsten** drogen op: potentieel verlies van 68% van de eigen inkomsten, ofwel €193.000
- hoge **energieprijzen**
- sterk gestegen **loonkosten**

Naar duurzaamheid toe is het noodzakelijk om ons langere termijn financieel beleid in 2023 te heroriënteren waarbij we aan volgende mogelijkheden denken:

- **meer tijdelijke leegstandsinvulling en huur voor de lange termijn om meer stabiliteit te verwerven**
- **eigen vastgoed te verwerven (project ateliers in het Azaleapark)**
- **bijkomende subsidiekanalen zoeken voor de werking van BLANCO en SUPPORT**

